

G. Otsa nim Tallinna Muusikakool

**KOMPOSITSIOONI ERIALA
ÕPPEKAVA
kutseõpe keskhariduse baasil**

Tallinn 2009

Õppeasutus: G. Otsa nim Tallinna Muusikakool
Õppeasutuse kood: 70003968

ÕPPEKAVA REGISTREERIMISLEHT

Õppekavarühm **Muusika ja esituskunstim**

Õppekava **Kompositsiooni eriala**

Õppekeel: eesti keel

Kutseõppe liik		kutseõpe põhikoolis ja gümnaasiumis
		põhihariduse nõudeta kutseõpe
		kutseõpe põhihariduse baasil
		kutsekeskharidusõpe
	x	kutseõpe keskhariduse baasil
Maht õppenädalates (õn)		120 õn
Õppekava koostamise alus: "Muusikateooria ja kompositsiooni eriala" riiklik õppekava(HTM määrus nr. 11, 22.01.2009)		
Õppekava eesmärk: võimaldada õppijail omandada teadmised ja oskused ja hoiakud tööks komponistina ning luua eeldused õpingute jätkamiseks ja elukestvaks õppeks.		
Nõuded õpingute alustamiseks Eelnevalt omandatud keskharidus. Hea muusikaline kuulmine ja loominguilised eeldused.		
Õppekava struktuur Põhiõpingute moodulid: Üldõpingud: 6 õn; põhiõpingud: 102 õn sh. praktika ja praktiline töö 65,5 õn; valikõpingud 18 õn		
Nõuded õpingute lõpetamiseks Õppekava läbitud täies mahus positiivsete tulemustega, sh sooritatud praktikad ja lõpueksam.		
Lõpetamisel väljastatavad dokumendid Lõputunnistus kutseõpe keskhariduse baasil läbimise kohta ja hinnetelett		

Õppekava vastab sisuliselt ja vormistuslikult esitatud nõuetele .....2009. a

-----
/ees- ja perenimi, allkiri/, REKK kutsehariduse osakonna peaspetsialist

G. Otsa nim Tallinna Muusikakool
Õppeasutuse kood: 70003968

Address: Vabaduse väljak 4, Tallinn 10146
Telefon: 644 3626, faks: 644 6450
E-post: otsakool@otsakool.edu.ee

Valdkond   **Muusika ja esituskunstimid**

Õppekava nimetus   **Kompositsiooni eriala**
Composition

Õppeaeg: 3 aastat
Tase sisseastumisel: keskharidus
Tase lõpetamisel: kutsekeskharidus
Õppekava ajaline maht (õppenädalates): 120 õn
Õppekeel: eesti
Õppevorm: täiskoormusega õpe

Kinnitan : direktor Aarne Saluveer .....

Käskkirja nr. 14-ü, 08.06.2009   pitsat

Kooli õppenõukogu kooskõlastus

Protokolli nr 4, 06.05.2009

Kooli nõukogu kooskõlastus

Protokolli nr 2, 05.06.2009

Kontaktisik: Tiina Keel
Nimi, allkiri
Õppejuht/direktori asetäitja õppealal
amet
Telefon: 644 7451, tiina@otsakool.edu.ee

Registreeritud EHIS-es .....

Kuupäev

SISUKORD

Üldosa	5
Üldõpingute moodulid	13
Põhiõpingute moodulid	20
Valikõpingute moodulid	31
Lisad	60

ÜLDOSA

1. Õppekava koostamise alus, eesmärk ja ülesanded

Kompositsiooni eriala kooliõppekava koostamise aluseks on „Muusikateooria ja kompositsiooni eriala“ riiklik õppekava (HTM määrus nr. 11, 22.01.2009).

Õppekava eesmärk on viia läbi kutsehariduslikku õpet keskhariiduse baasil väga hea muusikalise kuulmise ja loominguliste eeldustega õppureile valmistamaks ette tulevase heliloojaid.

Õppekava kaudu võimaldatakse õppureil omandada üld-, üldmuusikalisi ja erialaseid oskusi ning teadmisi, läbida erinevaid praktikaid. Kooli lõpetamiseks komponeerivad ja esitavad õpilased partituuriga 2-3 heliteost, mis kantakse ette elavas ettekandes või fonogrammil ja sooritavad suulise kollokviumi muusikaloost ja muusikaelust.

Kompositsiooni eriala lõpetanud on võimelised alustama oma tegevust heliloojana ja jätkama õpinguid heliloomingu erialal või teistel muusika erialadel kõrgkoolis.

Kompositsiooni eriala lõpetanud on võimelised alustama tegevust heliloojana või jätkama õpinguid muusika erialadel kõrgkoolis. Kool on koostanud valikõpingud lähtuvalt kahest printsiibist: 1) kooli poolt määratud valikõpingud, 2) erialaosakonna ja õpilase poolt valitavad õpingud kas sama eriala või koolis õpetatavate teiste erialade moodulitena, mis täiendavad ja mitmekesistavad õpilase erialaseid teadmisi ja oskusi ja võimaldavad tal edaspidises tööelus olla mitmekülgselt haritud ja konkurentsivõimelisem.

Vastavalt kooli ning Eesti Teatri- ja Muusikaakadeemia (EMTA) kirjalikule kokkuleppele on võimalik koolilõpetajatel ühitada solfedžo ja harmoonia koolilõpu eksam EMTA sisseastumiseksamiga. Selle eksami edukalt sooritanuile väljastab kool vastava tõendi.

Kompositsiooni eriala õppekava ülesandeks on luua õppijate vajadustele vastav ning neid õppima motiveeriv õpikeskkond, mis toetaks iga õppuri isiksuse tasakaalustatud arengut ja suunaks edaspidisele elukestvale õppele.

Kompositsiooni eriala õppekava kaudu arendatakse õppurite muusikalist kuulmist, loovust ja loomingulist mõtlemist, täpsust, korrektsust.

2. Vastuvõttunõuded

2.1. Nõutav eelharidus: keskhariidus.

2.2. Erinõuded: hea muusikaline kuulmine ja loomingulised eeldused. Soovitavalt eelnev muusikaline baashariidus.

2.3. Sisseastumiseksamid: muusikaline katse (solfedžo), klaverimäng, praktiline kutsesobivuse test ja vestlus õpilaskandidaadiga tema loomingulisuse ja isikuomaduste väljaselgitamiseks (soovitavalt esitada õpilaskandidaadi varasemad loomingulised katsetused).

2.4. Sisseastumisdokumendid:

- isiklik avaldus (täidetakse elektrooniliselt kooli kodulehel);
- haridust tõendav dokument;
- isikut tõendav dokument (pass või ID kaart);
- 4 fotot 3x4;

3. Hindamise põhimõtted ja kriteeriumid

3.1. G. Otsa nim Tallinna Muusikakoolis toimub hindamine haridusministri 16. novembri 2006. aasta määruse 41 „Õpilaste hindamise,...alused, tingimused ja kord” alusel.

3.2. Õpitulemuste hindamine:

- annab teavet õppeedukusest;
- suunab õpilase enesehinnangu kujunemist;
- on aluseks õpetaja tegevusele õpilase õppimise ja arengu toetamisel;
- motiveerib õpilast sihikindlamalt õppima.

3.3. Hindamine toimub:

- Protsessihinne on õppimise üksitulemuste hindamine, eesmärgiga anda õpilasele tagasisidet õppimise edukusest, selgitada välja probleeme õppimises, suunata, korrigeerida ja vajadusel diferentseerida õpiülesandeid, arvestades õpilase iseärasusi, toetada õpimotivatsiooni ja positiivset enesehinnangut. Semestrihinne pannakse välja vähemalt kolme protsessihinde alusel. Semestrihinded on kasvatusliku iseloomuga, mis annavad ülevaate õpilase edasijõudmisest poolaastate lõikes.
- Kokkuvõttev hindamine (moodulite ja nende teemade koondhinded testide, hindeliste arvestuste, eksamite näol).

3.4. Õpitulemusi hindavad moodulite ja nende teemade õpetajad või eksamikomisjon.

3.5. Kuna muusika ja esituskunstide valdkonnas on vajalik paindlik ja õpilaste arengut toetav hindamissüsteem, siis vastavalt kooli õppekorralduseeskirjale toimib koolis 6-palline hindamissüsteem, mis lõputunnistusele teisendatakse 5- palli süsteemi.

3.6. Koolis kasutatav hindamiskaala:

- A (5+) suurepärase – 95 - 100%
- B (5) väga hea – 85 - 94%
- C (4) hea – 70 - 84%
- D (3) rahuldav – 55 - 69%
- E (3) kasin – 45 - 54%
- F (2;1) nõrk – 0 - 44%

Hinde «A» saab õpilane, kelle suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus on õige ja täielik, loogiline ja mõtestatud, praktilises tegevuses ilmneb omandatu iseseisev ja loov rakendamine.

Hinde «B» saab õpilane, kelle suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus on üldiselt õige, loogiline ja mõtestatud.

Hinde «C» saab õpilane, kelle suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus pole täielik või esineb väiksemaid eksimusi, praktilises tegevuses jääb mõnel määral puudu iseseisvusest.

Hinde «D» saab õpilane, kelle suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus on põhiosas õige, põhioskused on omandatud, kuid teadmiste rakendamisel praktilises tegevuses esineb raskusi. Õpilane vajab juhendamist ja suunamist.

Hinde «E» saab õpilane, kelle suulises vastuses (esituses), kirjalikus töös, praktilises tegevuses või selle tulemuses on puudusi ja eksimusi. Õpilane teeb rohkesti sisulisi vigu, ei suuda teadmisi rakendada ka suunamise ja juhendamise korral.

Hinde «F» saab õpilane, kelle suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus näitab, et tal nõutavad teadmised ja oskused puuduvad.

4.7. Õpinguraamatusse kantakse hinded tähtnimetustega, kooli lõputunnistuse hinnetekehel taandatakse tähed (A–F) viiepallisüsteemi, kus 3–5 (A–E) on positiivsed ja 1–2 (F) – negatiivsed hinded.

4. Lõpueksam

4.1. HELITEOSED. 3 erinevale koosseisule kirjutatud teose partituurid, mida esitatakse elavas ettekandes või fonogrammilt. Oma kirjutatud teoste kommenteerimine ja esitus.

4.2. KOLLOKVIUM. Ülevaade muusikaajaloolistest teadmistest, muusikaelust ja muudest kultuurivaldkondadest.

5. Lõpetamise nõuded ja väljastatav dokument

6.1. Õpilastele, kes on käesoleva õppekava täitnud täies mahus, läbinud kõik õppekavas olevad moodulid positiivsetele hinnetele, s.h. sooritanud kõik koolieksamid ja arvestused, läbinud praktikad, sooritanud lõpueksami; kelle käitumist on hinnatud vähemalt rahuldavaks, väljastatakse riiklik lõputunnistus kutseõpe keskkhariduse baasil omandamise kohta ja hinnetekehelt.

6.2. Neile, kes ei ole läbinud õppekava täies mahus väljastatakse kooli blanketil tõend läbitud moodulite kohta.

6.3. Kõikidel soovijatel on võimalus vahetult jätkata õpinguid mistahes kõrgkoolis üldkehtivas korras ja vastavuses iga kõrgkooli sisseastumiseeskirjadega.

7. Õppekava struktuur ja maht

7.1. Õpingute jaotus õppeaastati

Moodul	Maht õn/t	I õppeaasta			II õppeaasta			III õppeaasta		
	KOKKU	AT	IT	KOKKU	AT	IT	KOKKU	AT	IT	KOKKU
I Üldõpingud										
M 1 Loovus ja ettevõtluse alused	8/320			3/120			3/120			2/80
5.1 Arvutikasutuse alused. Noodigraafika programmid. Muusika tarkvara	1/40	14/18	8	1/40	0	0	0	28/36	16	2/80
1.2 Suhtlemise alused	1/40	0	0	0	24/0	16	1/40	0	0	0
1.3 Töökeskkonna ohutuse al-d	1/40	0	0	0	14/18	8	1/40	0	0	0
1.4 Kutse-eeetika	1/40	0/18	22	1/40	0	0	0	0	0	0
1.5 Ettevõtluse alused	1/40	0	0	0	14/18	8	1/40	0	0	0
1.6 Asjaajamise ja õiguse alused	1/40	0/18	22	1/40	0	0	0	0	0	0
II Põhiõpingud										
M2 Eriala	32/1280			9/360			10/400			13/520
2.1 Helilooming, salvestuspraktika	20/800 2/80	42/54 0	144 0	6/240 0	42/54 0/4	144 0	6/240 1/40	42/54 4/4	224 32	8/320 1/40
2.2 Muusikalugu 2	10/400	28/36	56	3/120	28/36	56	3/120	28/36	96	4/160
M3 Solfedžo- muusikaloo- ja lektoritöö metoodilised alused ja praktika	8/320			2/80			3/120			3/120
3.1 Solfedžo õp. met. alused ja praktika	3/120	0	0	0	0	0	0	28/36 4/8	16 38	2/80 1/40
3.2 Muusikaloo õp. met alused ja praktika	3/120	0	0	0	28/36 4/4	16 32	2/80 1/40	0	0	0
3.3 Lektoritöö alused ja praktika	2/80	14/18 4/4	8 32	1/40 1/40	0	0	0	0	0	0

M4 Pillide ja partituuri tundmine	4/160			2/80			1/40			1/40
4.1 Pillide ja partituuri tundmine	2/80	28/36	16	2/80	0	0	0	0	0	0
4.2 Orkestreerimine	2/80	0	0	0	14/18	4	1/40	14/18	12	1/40
M5 Üldklaver	12/480			3/120			5/200			4/160
5.1 Klaverimängu alused	10/400	28/36	56	3/120	28/36	96	4/160	28/36	56	3/120
5.2 Ansamblimäng	1/40	0	0	0	14/18	8	1/40	0	0	0
5.3Esinemispraktika	1/40	0	0	0	0	0	0	4/4	32	1/40
M6 Muusikateooria	16/640			3/120			6/240			7/280
6.1 Muusika elementaarteooria	3/120	28/36	56	3/120	0	0	0	0	0	0
6.2 Harmoonia	9/360	0	0	0	48/60	52	4/160	48/60	92	5/200
6.3 Vormiõpetus	2/80	0	0	0	28/36	16	2/80	0	0	0
6.4 Kontrapunkti alused	2/80	0	0	0	0	0	0	28/36	16	2/80
M7 Solfedžo	12/480			4/160			4/160			4/160
7.1 Solfedžo	12/480	48/60	52	4/160	48/60	52	4/160	48/60	52	4/160
M8Muusikalugu 1	10/400			2/80			4/160			4/160
8.1 Üldmuusikalugu	7/280	28/36	16	2/80	28/36	16	2/80	42/54	24	3/120
8.2 Eesti muusika	2/80	0	0	0	0/36	4	1/40	28/0	12	1/40
8.3 Pärimusmuusika	1/40	0	0	0	28/0	12	1/40	0	0	0
Valikõpingud	18/720			12/480			4/160			2/80
KOKKU	120/4800			40/1600			40/1600			40/1600

Lühendid: T =teoreetiline õpe,
PT = praktiline õpe,
IT = iseseisev töö

Hindamine:
PH = protsessihinne
E = eksam
HA = hindeline arvestus

Valikõpingute loetelust 1/3 valib kool kooli eripärast tulenevalt, 1/3 soovib erialaosakond õpilasel valida oma erialaoskuste süvendamiseks ja 1/3 valib õpilane ise isiklikust huvist koolis õpetatavate modulite hulgast.

ÜLDÕPINGUTE MOODULID

MOODUL 1 LOOVUS JA ETTEVÕTLUS

8 õn

T – 2,5 õn

PT – 5,5 õn

1. Mooduli eesmärk

Õpetamisega taotletakse, et õppijad omandavad üldõpingute moodulis olevate distsipliinide kaudu laiapõhjalise kultuurilise silmaringi ja sotsiaalse valmisoleku tööturule asumiseks muusika ja esituskunste valdkonnas või haridustee jätkamiseks muusika erialadel kõrgkoolis.

1.1. ARVUTIKASUTUS JA NOODIGRAAFIKA PROGRAMMID

1 õn

PT - 1 õn

1. Eesmärk

Õpetamisega taotletakse, et õppijad omandavad algteadmised ja -oskused arvutikasutuse ning arvutil dokumentide koostamise põhimõtetest, saavad ülevaate muusikaprogrammide võimalustest ning nende kasutamise esmase oskuse.

2. Nõudmised mooduli alustamiseks

Puuduvad

3. Õppesisu

3.1. ARVUTIKASUTUSE ALUSED. Arvutikasutamine ja failihaldus, sh muusikafailid. Teksti- ja dokumenditöötlus. Informatsioon ja kommunikatsioon.

3.2. NOODIGRAAFIKAPROGRAMMID. Enamkasutatavad noodigraafikaprogrammid: ülevaade, võimalused, erinevused ja sarnasused.

3.3. MUUSIKATARKVARA. Muusikaprogrammid ja –failid. Heli salvestamine *MIDI*-formaadis.

4. Õpitulemused

Õppija teab ja tunneb:

- arvutikasutuse põhialuseid,
- noodigraafikaprogramme;

oskab:

- rakendada failihalduse ja tekstitöötluse programme,
- kasutada Interneti, saata ja vastu võtta e-kirju koos manustega,
- sisestada noote arvutiklaviatuuri või *MIDI*-süntesaatori abil,
- praktiliselt kasutada noteerimisprogramme (lühikäsud, kiirendavad võtted, kopeerimine, transponeerimine, kujundusvõtted, üksikpartiide partituurist eraldamine jt),
- salvestada arvutisse heli *MIDI*-formaadis ja seda töödelda,
- konverteerida helifaile.

5. Hindamine

Hinnatakse:

- elementaarset arvutikasutuse oskust,
- noodigraafika oskust arvutil,
- helifaile ülekandmise oskust.

Hinnatakse semestrihindega, mis kujuneb 25% arvutikasutaja AO oskustest, 50% noodigraafika kasutamise- ja 25% helifaili kasutamise oskusest.

1.2. ETTEVÕTLUSE ALUSED

1. Eesmärk

Õpetamisega taotletakse, et õppijad omandavad algteadmised majanduse, ettevõtluse vormide ja ettevõtluse põhimõistete kohta.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Puuduvad.

3. Õppesisu

3.1. MAJANDUSE PÕHIKÜSIMUSED. Majandusliku käitumise reeglid, tulude jaotuse põhimõtted, turumajandus, riigieelarve, maksud, raha ja pangandus.

3.2. ETTEVÕTLUSE PÕHIMÕISTED. Ettevõtte, ettevõtja, ettevõtlus. Ühistegevuse põhimõtted. Äriühing, mittetulundusühing, füüsilisest isikust ettevõtja (FIE).

3.3. ETTEVÕTTE LOOMISE JA TEGUTSEMISE ETAPID Loomine, juhtimine, turundus, finantseerimine, aruandlus.

3.4. FIE-na TÖÖTAMISE PÕHIREEGLID. Registreerimine, aruandlus.

4. Õpitulemused

Õppija teab ja tunneb:

- ühiskonnas toimuvaid majandusprotsesse,
- turumajanduse komponente,
- ettevõtlusse lülitumise ja seal tegutsemise põhialuseid,
- ettevõtjana tegutsemise põhireegleid;

oskab:

- praktiliselt koostada lihtsamat ettevõtte äriplaani,
- tegutseda ettevõtjana.

5. Hindamine

Hinnatakse:

- erinevate ettevõtluse põhialuste ja tähtsamate liikide tundmist,
- näidisülesannete lahendamise oskust ettevõtjana tegutsemisel,
- lihtsama äriplaani koostamise oskust.

Hinnatakse semestrihindega, mis kujuneb 25% ettevõtluse põhialuste tundmisest, 25% näidisülesannete lahendamise- ja 50% kirjaliku kokkuvõtva testi tulemustest.

1.3. KUTSE-EETIKA

1 õn

T - 0,5 õn, PT - 0,5 õn

1. Eesmärk

Õpetamisega taotletakse, et õppijad omandavad teadmised eetika ja kutse-eetika põhimõtetest ja oskuse rakendada neid oma kutsealases töös.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Puuduvad.

3. Õppesisu

3.1. EETIKA JA ESTEETIKA. Eetika ja esteetika põhimõisted ja kutse-eetiline seotus. Teoloogiline, deontoloogiline ja enesehuvi eetika.

3.2. EETIKA MÕJU ÜHISKONNALE JA KULTUURIKESKKONNALE. Avalik hoiak ja ühiskondlik-moraalsed normid. Väärtushinnangud ja mõju ühiskonnaliikmetele.

3.3. TÖÖ- JA KUTSE-EETIKA. Profession, kutse, amet. Kohustuste ja vastutuse eetika. Tööandja ja töövõtja õigused ja eetiline vastutus. Töösuhete eetika. Juhi eetika. Organisatsioonikultuur ja väärtused.

3.4. MUUSIKU KUI INTERPREEDI ERIALASE TEGEVUSE EETIKA. Lavalise esinemise eetika. Käitumiskultuur ja viisakus. Riietuskultuur. Sõnaline suhtlemine ja diplomaatiline läbirääkimisoskus. Etiketi tundmine mitmesugustes esinemisolukordades, sh ülevaade protokollinõuetest protokollilistel vastuvõttudel.

4. Õpitulemused

Õppija teab ja tunneb:

- eetika ja esteetika olemust ja arengut, teemakohaseid mõisteid ja nende seoseid,
- põhjanevaid ühiskondlik-moraalseid norme,
- väärtushinnanguid ja nende mõju kultuuris,
- töösuhete eetikat,
- viisaka käitumise ja läbirääkimiste reegleid,
- loomeprotsessi mõju professionaalsel ja isiksuslikul tasandil;

oskab:

- diskuteerida eetiliste dilemmade üle ühiskonnas ja tööelus,
- suhelda korrektselt ja viisakalt, pidada läbirääkimisi,
- valida ja vastu võtta õigeid eetilisi otsuseid erinevates olukordades,
- järgida oma tööelus argiesteetika ja kutse- eetika norme ning etiketti,
- arvestada ja toime tulla loomeprotsessist tingitud pingetega.

5. Hindamine

Hinnatakse:

- eetika ja esteetika põhimõistete ja omavahelise seose tundmist,
- ühiskondlik-moraalsete normide tundmist,
- viisakus- ja kutse-eetika reeglitest kinnipidamise oskust,
- esteetilise välimuse, eetilise käitumise ja suhtlemise situatsiooniülesannete lahendamise oskust.
- loomeprotsessi iseärasuste tundmist ja nendega “toimetuleku” oskust situatsiooniülesannetes.

Hinnatakse protsessihinnetega. Hinne kujuneb 50% kirjalikust teoreetilistest teadmiste testist ja 50% situatsiooniülesannete täitmisest.

1.4. SUHTLEMISE ALUSED

1 õn

T - 0,5 õn, PT - 0,5 õn

1. Eesmärk

Õpetamisega taotletakse, et õppijad omandavad parema enesetaju, suhtlemisoskused ning karjääri planeerimise oskused.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Puuduvad.

3. Õppesisu

3.1. SUHTLEMISPSÜHHOLOOGIA ALUSED. Tähelepanu; barjäärid suhtlemisel; esinemisjulgus; kriitkale reageerimine; agressioon; stressi ja depressiooni erinevus, sümptomid ning abi, väsimus.

3.2. MINA KUI INDIVIID. Enesetunnetus. Väärtushinnangud ja hoiakud. Eneseanalüüs. Loovus.

3.3. MINA KUI MEESKONNA LIIGE. SUHTED. Suhtlemine grupis. Käitumise kohandamine. Kuulamine. Eneseväljendus. Enesekehtestamine. Konflikte lahendamine.

3.4. MINA KUI OMA KARJÄÄRI PLANEERIJA JA MOTIVEERITUD PROFESSIONAAL. Töö, elukutse ja kvalifikatsiooni väärtustamine. Rollianalüüs. Motivatsiooni leidmine ja hoidmine. Ajajuhtimine. Karjääri planeerimine (*DISC*-profiili järgi.) Käitumisreeglid.

4. Õpitulemused

Õppija teab ja tunneb:

- suhtlemise ja kriitilises olukorras abi (sh eneseabi) andmise ning kriitkale reageerimise põhitõdesid,
- oma tugevusi ja nõrkusi ning oskab neid suhtlemisel arvestada,
- grupiliikmete tegutsemismotiivide olulisust ning oskab end häälestada mitmesugusteks suhtlemissituatsioonideks,
- positiivne mõtlemise väärtust,
- iseenda väärtust ning oskab õigeaegselt näha ja väärtustada oma grupikuuluvust,
- usalduse väärtust iseenda ning kaasinimeste suhtes;

oskab:

- ära tunda stressi ja depressiooni (nende tekkimise põhjuseid), end juhtida ja “taastoota”,
- mõista ja aktsepteerida inimeste käitumise erinevusi ning luua usalduslikke suhteid,
- hinnata oma võimeid ja kalduvusi tuleviku planeerimisel,
- tajuda konflikte, analüüsida nende põhjusi ja otsida lahendusi,
- suhelda, muuta paindlikumaks suhtlemist eakaaslaste ja täiskasvanutega.

5. Hindamine

Hinnatakse:

- enesealalhoiu meetodite tundmist,
- suhtlemisteooriate tundmist,
- suhtlemismetoodikate rakendamise oskust.

Hinnatakse protsessihinnetega. Hinne kujuneb 50% situatsiooniülesannete täitmisest ja 50% erinevate teoreetiliste testide tulemustest.

1.5. TÖÖKESKKONNA OHUTUSE ALUSED

1 õn

T - 0,5 õn, PT - 0,5 õn

1. Eesmärk

Õpetamisega taotletakse, et õppijad omandavad teadmised ja oskused töötervishoiust, tööohutusest, esmaabist ja keskkonda säästvast arengust.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Puuduvad.

3. Õppesisu

3.1. TÖÖTERVISHOID JA TÖÖOHUTUS. Üldnõuded töökeskkonnale, töökoht ja töövahendid. Töökeskkonna ohutegurid ja ohutusjuhendid. Regulaarse tervisekontrolli tähtsus ja tööandja osa selles tegevuses. Turvalisus, käitumine ohuolukorras. Töö kutsehaigused.

3.2. ESMAABI. Tegutsemine õnnetuspaigal. Põhilised esmaabivõtted. Esmaabi lämbumise korral. Uppumine. Haavad ja verejooksud, abistamine nende korral. Kukkumine. Lihaste venitused ja luumurrud. Äkkaigestumine ja teadvuse kaotus. Ägedad valud. Kiirelt tõusev ja kõrge palavik. Külma- ja kuumakahjustused. Mürgistused, sh alkohol ja narkootikumid. Võõrkehad. Liiklusõnnetused. Sidumine ja toetusvahendid. Kannatanu tõstmine, kandmine, transportimine. Esmaabivahendid töökohal. Koduapteek.

3.3. KESKKOND JA SÄÄSTEV ARENG: JÄÄTMEKÄITLUS. Keskkonnastrateegia ja säästva arengu põhimõtted. Keskkonnareostuse ennetamine ja vältimise võimalused töökeskkonnas ja olmes. Jäätmete teke ja liigitus. Ohtlikud jäätmed.

4. Õpitulemused

Õppija teab ja tunneb:

- üldnõudeid oma töökeskkonnale ja töökohale,
- oma töökoha võimalikke ohutegureid ja ohutusjuhendeid,
- regulaarse tervisekontrolli tähtsust ja tööandja kohustusi selles vallas,
- võimalikke kutsehaigusi oma erialal,
- põhilisi esmaabi võtteid,
- keskkonnahoiu ja säästva arengu üldpõhimõtteid,
- jäätmete liigitust ja ohtlikke jäätmeid;

oskab:

- käituda turvaliselt ohuolukorras,
- kasutada esmaabivõtteid mitmesuguste õnnetusjuhtumite korral,
- siduda haavu, sulgeda verejooksu, toetada traumeeritud kehaosi,
- ennetada ja vältida võimalikke keskkonnareostusi oma töökohal ja olmes.

5. Hindamine

Hinnatakse:

- töökeskkonnale ja töökohale esitatavate nõuete tundmist,
- ohutegurite ja ohutusjuhendite tundmist oma töökohas,
- töötaja ja tööandja õiguste ning kohustuste tundmist,
- põhiliste esmaabivõtete kasutamise oskust,
- keskkonnareostuse allikate ja säästva arengu põhimõtete tundmist.

Hinnatakse protsessihinnetega. Hinne kujuneb teoreetiliste testidest, praktilistest situatsiooniülesannete lahendamistest. Mooduli koondhinne kujuneb alljärgnevalt: töötervishoid ja tööohutus – 40%, esmaabi – 40%, keskkonnakaitse ja jäätmekäitlus – 20%.

1.6. ASJAAJAMISE- JA ÕIGUSE ALUSED

1 õn

T - 0,5 õn, PT - 0,5 õn

1. Eesmärk

Õpetamisega taotletakse, et õppijad suudavad koostada oma edaspidise tööga seotud isiklike ja ametlike dokumente, tunnevad autorikaitse- ja tööseadustiku põhimõtteid ning oskavad neid oma igapäevases kutsetöös kasutada.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Puuduvad.

3. Õppesisu

3.1. ASJAAJAMINE. Ametlikud ja isiklikud dokumendid. Eri liiki dokumentide koostamis- ja vormistusnõuded: dokumendiplangid, rekvisiidid, vormistamise protseduur. Avaldus, elulookirjeldus (CV), seletuskiri, tellimiskiri, volikiri, vastuskiri, vabanduskiri, nende koostamise ja vormistamise nõuded arvutil ja paber kandjal.

3.2. TÖÖÕIGUS. Lepingulised suhted: füüsilised ja juriidilised isikud, lepingud, volikirjad, ametijuhend. Töölepingu sõlmimine, muutmine ja lõpetamine, kollektiivleping, töötülid. Töö- ja puhkeaeg: töönorm, tööpäev, töönädal, ületunnitöö, öötöö, töö puhkepäevadel ja pühade ajal, puhkuse liigid ja tasustamine. Töötasu: palk, põhi- ja keskmine palk, lisatasu ja juurdemaksud.

3.3. AUTORIKAITSE. Autorikaitse seadus. Autorikaitse organisatsioonid. Autorite õigused ja kohustused. Autoriõigustega kaasnevad õigused. Sanktsioonid seaduse rikkumisel.

4. Õpitulemused

Õppija teab ja tunneb:

- eri liiki isiklike ja ametlike kirjade koostamise ja vormistamise nõudeid,
- peamisi autorikaitset reguleerivaid õigusakte,
- peamisi töösuhteid reguleerivaid õigusakte,
- töölepingus sätestatud poolte õigusi ja kohustusi,
- töölepingu sõlmimise, muutmise ja lõpetamise aluseid,
- palga ja puhkuse arvestamise aluseid,
- töö- ja puhkeaja korraldust ning arvestamise aluseid,
- töötingimuste kollektiivse kujundamise aluseid,
- töösuhte pinnalt tekkinud vaidluste lahendamise võimalusi;

oskab:

- koostada ja vormistada avaldust, elulookirjeldust (CV), iseloomustust, seletuskirja, tellimus- ja volikirja arvutil ja paber kandjal,

- koostada autorikaitsega seotud dokumentatsiooni,
- leida teavet töökeskkonda reguleerivate õigusaktide kohta,
- leida lahendusi töölepinguliste suhete ja autorikaitse pinnal tekkinud probleemidele ja vaidlustele.

5. Hindamine

Hinnatakse:

- eri liiki dokumentide koostamise ja vormistamise oskust arvutil ja paber kandjal,
- töö- ja autoriõiguslike probleemidega kursisolekut,
- tähtsamate autori- ja tööõiguslaste mõistete tundmist,
- nende valdkondadega seotud institutsioonide tundmist.

Hinnatakse protsessihinnetega. Hinne kujuneb erinevate asjaajamise ülesannete ja vormide täitmisest ja kirjalikust testist.

Mooduli koondhinne kujuneb teemade lõikes alljärgnevalt: asjaajamine - 30%, tööõigus - 35%, autorikaitse – 35%.

Mooduli koondhinne

Mooduli koondhinne kujuneb kõikide teemade positiivse tulemusega läbimisel (teemade)hinnete matemaatilisest keskmisest.

PÕHIÕPINGUTE MOODULID

MOODUL 2 ERIALA

32 õn

T- 14 õn, PT -18 õn

1. Eesmärk

Õpetamisega taotletakse, et õppijad omandavad muusika kirjutamise põhitõed ja oskuse komponeerida muusikateoseid ning saavad süvendatult süsteemse ja kronoloogilise ülevaate muusika arengusuundadest, süvendatud teadmised muusikaloo stiilperioodidest ja oskused oluliste heliloojate tüüpsete partituuride analüüsimisel.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Puuduvad

3. Õppesisu

3.1. HELILOOMINGU PÕHIALUSED. Väikevormis teosed soolopillidele, instrumentaalkoosseisudele(ansamblitele,) häälele ja koorile. Tehniliste harjutuste kirjutamine erinevates muusikavormides, erinevatele instrumentidele ja erinevates kompositsioonitehnikates. Improviseerimine antud ja loodud teemadel.

3.2. MUUSIKA KUULAMINE. ANALÜÜS. Erinevate muusikateoste kuulamine ja analüüsimine.

3.3. TEHNILISTE VAHENDITE KASUTAMINE JA VORMISTAMINE. Noteerimine arvutil muusikaprogrammide abil. Arvutiheli töötlus.

3.4. KOOSTÖÖ INTERPREEDIGA. Koostöö interpretidega ja osalemine prooviprotsessis, omaloodud teose ettekande planeerimine.

3.5. TEOSTE ESITLEMINE. Oma töö esitlemine ja suhtlemine auditooriumiga.

3.6. SALVESTUSPRAKTIKA. Erinevatele koosseisudele kirjutatud teoste praktiline salvestamine stuudios ja võimalusel kontsertolukorras.

3.7. MUUSIKALUGU 2. Muusikalugu süvendatult varakristlikust muusikast 18.sajandini: keskaeg, renessanss, barokk, klassitsism. Muusika kuulamine, tüüpilised heliloojad ja nende teosed, erinevad muusikažanrid. Muusikalugu 19. sajandil: romantismiaegne muusika, muusika kuulamine tüüpilised heliloojad ja nende teosed, erinevad muusikažanrid. Muusikaajalugu 19/20 sajandi vahetusel ja muusikalugu 20. - 21. sajandil maailmas ja Eestis, tähtsamad heliloojad ja nende teosed, erinevad muusikažanrid. Muusikateoste kuulamine ja analüüs.

3. Õpitulemused

Õppija teab ja tunneb:

- muusika väljendusvahendeid ja komponeerimise põhivõtteid,
- instrumentide ja inimehääle tehnilisi ja kõlalisi omadusi,
- partituuri vormistamise reegleid,
- terminoloogiat instrumentide käsitlemisel,
- olulisi teoseid muusikaajaloost, uuemast muusikast ja eesti muusikast,
- teose analüüsi põhimõtteid;

oskab:

- noteerida muusikalist mõtet,
- kasutada instrumente ja inimhäält vastavalt nende tehnilistele ja kõlalistele võimalustele ning teose loogikale,
- vormistada heliteost nõuete kohaselt,
- esitleda oma heliteost auditooriumile,
- analüüsida lihtsamaid teoseid kuuldeliselt ja keerulisemaid partituuri abil,
- suhelda interpretidega ja selgitada neile oma muusikalist mõtet,
- improviseerida antud teemal ja oma loodud teemal,
- kasutada muusika loomiseks ja salvestamiseks tehnilisi vahendeid,
- eristada ajastuid ja stiile musikaloo,
- muusika kuulamisel eristada tüüpteoseid,
- iseloomustada ja analüüsida õpitud teoseid partituurist,
- kasutada teoreetilisi teadmisi praktilises tegevuses.

5. Hindamine

Hinnatakse:

- loominguilisi lahendusi muusikalises mõtlemises,
- komponeerimise oskust,
- instrumentatsiooni,
- teose nõuetekohast vormistust,
- oma teose esitlemise oskust,
- improviseerimise oskust,
- teadmisi muusikaajaloost ja muusikaelust,
- muusika tundmist ja kuulamise oskust ning analüüsimist partituurist

Mooduli koonddhinne kujuneb teemade lõikes alljärgnevalt: teemad 3.1 - 3.6 – 80% ja teema 3.7 - 20% hinnetest. Hindamisvormideks on protsessihinded, heliloomingu teemad 3.1- 3.6 lõpevad iga õppeaasta lõpus eksamiga, kus õppija esitab valminud ja korrektselt vormistatud heliteose või selle osa partituuri ja korraldab selle ettekandmise avalikul kontserdil või helisalvestusel. Muusikaloo teemat hinnatakse protsessihinnetega, teema lõpus eksamiga.

MOODUL 3 SOLFEDŽO, MUUSIKALOO JA LEKTORITÖÖ METOODILISED ALUSED JA PRAKTIKA

8 õn

T -5 õn, PT- 3 õn

1. Eesmärk

Õpetamisega taotletakse, et õppijad omandavad teadmised ja oskused solfedžo ja muusikaloo õpetamiseks algtaseme muusika- ja huvikoolides ning lektoritöö alased teadmised ja praktilised oskused esinemiseks avalikel üritustel.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Teema 1 ja 2 alustamiseks eelnevalt läbitud muusika elementaarteooria teema muusikateooria moodulist ja I õppeaasta moodulist „ Muusikalugu I“

3. Õppesisu

3.1. SOLFEDŽO METOODILISED ALUSED JA PRAKTIKA.

Muusikalise kuulmise ja rütmitunnetuse arendamise võtted: tonaalsuse- ja astmetaju, intervallid ja akordid. Rütmitunnetus. Diktaadi kirjutamise meetodid.

Intervallide ja akordide ehitamise meetodid. Solfedžeerimise õpetamise meetodid.

Õppetunni ülesehitus ja läbiviimine. Solfedžo ainekava rakendamine. Õppematerjalid ja vahendid.

3.2. MUUSIKALOO METOODILISED ALUSED JA PRAKTIKA. Muusikaloo õpetamise eesmärgid ja ülesanded. Õppetunni ülesehitus ja läbiviimine; erinevad metoodilised materjalid ja lähenemised. Muusika kuulamine ja õpitavad näidisteosed. Tehnilised ja näitlikud õppevahendid: audio-visuaalse tehnika kasutamine, illustratsioonid jne. Muusikaloo ainekava rakendamine.

3.3. LEKTORITÖÖ METOODILISED ALUSED JA PRAKTIKA. Referaatide esitlemine. Praktilised ettekanded muusika alastel seminaridel ja konverentsidel. Oma teoste esitlused.

4. Õpitulemused

Õppija teab ja tunneb:

- solfedžo ja muusikaloo ainete õpetamise eesmärgid ja ülesandeid,
- tunni läbiviimise erinevaid vorme,
- näidistööplaani koostamise oskust,
- meetodeid muusikalise kuulmise ja rütmitunnetuse arendamiseks,
- diktaadi kirjutamise meetodeid,
- solfedžeerimise õpetamise meetodeid,
- intervallide ja akordide ehitamise ja laulmise meetodeid,
- muusika ajaloolise arengu erinevaid etappe, muusikažanre ja –vorme, heliloojaid ja nende kuulatavaid näidisteoseid,
- tehnilisi ja näitlikke õppevahendeid;
- lektoritööle esitatavaid nõudeid,
- kasutada teatmeteoseid ja allikaid;

oskab:

- koostada solfedžo ja muusikaloo tööplaani,
- ette valmistada solfedžo ja muusikaloo tundi,
- ette valmistada praktilisi ülesandeid solfedžeerimiseks, erinevaid diktaate- ja muusikateoreetilisi harjutusi,
- valida kuulamiseks teemadele vastavaid näidisteoseid,
- kasutada tehnilisi ja näitlikke õppevahendeid,
- koostada ja esitleda referaate,
- esineda auditooriumile kasutades oma häält ja kontrollides diktsiooni ja kõnet,
- oma heliteost esitleda.

5. Hindamine

Hinnatakse:

- aine käsitlemise arusaadavust ja selgust,
- metoodiliste võtete kasutamise mitmekesisust,
- loovust ja ratsionaalsust tunni planeerimisel ja läbiviimisel,
- kõne koostamise ülesehitust,

- kõnetehnikate valdamist ja hääle kasutamise oskust,
- oma heliloomingu esitlemise oskust ja atraktiivsust.

Mooduli koondhinne kujuneb teemade lõikes alljärgnevalt: solfedžo meetoodilised alused ja praktika 35%, muusikaloo meetoodilised alused ja praktika 35%, lektoritöö meetoodilised alused ja praktika 30%. Teemasid 3.1 ja 3.2 hinnatakse sügissemestritel protsessihindega, teema lõpus hindeline arvestus, mille arvestuslikeks komponentideks on edukalt läbitud teoreetiline test ja praktiline tegevus. Teema 3.3 hinnatakse õppeaasta jooksul vähemalt 2 referaadi koostamist ja avaliku ettekande praktilist sooritust vähemalt ühel avalikul seminaril. Hinne moodustub teoreetilise ja praktilise soorituse tulemusena protsessihinnetest ning teema lõpus hindelisest arvestusest.

MOODUL 4 PILLIDE JA PARTITUURI TUNDMINE

4 õn

T 2 õn, PT 2 õn

1. Eesmärk

Õpetamisega taotletakse, et õppijad omandavad teadmised tähtsamatest soolo- ja orkestri sh sümfooniaorkestri pillidest, erinevatest instrumentaalkoosseisudest, neile kirjutatud nooditeksti (partituuri) analüüsimisest ja selle mängimisest klaveril.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Eelnevalt läbitud muusikateooria moodulist muusika elementaarteooria teema ja I aasta üldklaveri moodulist.

3. Õppesisu

3.1. PILLIDE JA PARTITUURI TUNDMINE. Sümfooniaorkestripillid, soolopillid (klaver, orel, klavessiin). Rahvapillid. Esituskoosseisud. Erinevad ansamblid ja orkestrid. Partituurianalüüs ja -mäng klaveril.

3.2. ORKESTREERIMISE ALUSED. Partituur: pillide grupid partituuris. Noodivõtmed. Pillide noteerimine. Transponeeritavad pillid. Märkused nooditekstis. Partituuri analüüs. Klassikalise koosseisuga partituurid. Meloodia ja harmoonia analüüs erinevates partituurides partiidena ja tervikpartituuris.

4. Õpitulemused

Õppija teab ja tunneb:

- põhilisi muusikainstrumente ja nende võõrkeelseid nimetusi ja lühendeid,
- muusikainstrumentide ajalugu, ehitust, kõla, mänguvõimalusi,
- transponeeritavaid pille ja pillide gruppe partituuris,
- noteerimisel esinevaid märkusi,
- olulisemaid instrumentaalkoosseise,
- partituurianalüüsi ja -mängu põhimõtteid;

oskab:

- kirjeldada peamisi pillikooslusi ja nende ajalugu,
- välja lugeda erinevate pillide partiisid partituurist,
- analüüsida ja mängida lihtsamaid partituure,
- noteerida kirjutada partituure erinevatele koosseisudele.

5. Hindamine

Hinnatakse:

- olulisemate muusikainstrumentide tundmist,
- olulisemate esituskoosseisude tundmist,
- erinevate pillide partiide noodist lugemise oskust,
- lihtsamate partituuride analüüsimise oskust,
- lihtsamate partituuride klaveril mängimise oskust,
- erinevatele koosseisudele partituuri kirjutamise oskust

Mooduli koondhinne kujuneb: teema 3.1- 50% ja teema 3.2 -50%.

Hinntakse protsessihinnetega. Mooduli lõpus hinnatakse hindelise arvestusega, kus õpilased demonstreerivad pillide tundmise teoreetilisi teadmisi ja koostavad oma teoste partituurid.

MOODUL 5 ÜLDKLAVER

12 õn

T 0 õn, PT 12 õn

1. Eesmärk

Õpetamisega taotletakse, et õppijad omandavad klaverimängu alased teadmised ja praktilised oskused nii üksikesinejana kui ansamblistina, mis toetavad professionaalset tööd oma erialal.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Puuduvad.

3. Õppesisu

3.1. KLAVERIMÄNGU ALUSED. Klaverimängu aplikatuurireeglid.

3.2. TÖÖ REPERTUAARIGA. Erinevad žanrid, stiilid ja vormid.

3.3. TÖÖ TEHNİKAGA. Heliredelid, kadentsid, harjutused, etüüdid.

3.4. NOODILUGEMINE (PRIMA VISTA). Töö võõra tekstiga.

3.5. ISESEISEV REPERTUAARIPRAKTIKA. Iseseisvalt ettevalmistatud repertuaar.

3.5. ANSAMBLID. KAMMERANSAMBEL Palad mitmele käele. Koosmäng erinevates pillikoosseisudes.

3.6. SAATED. Lihtsamad instrumentaal- vokaalsaadet. Mäng akordimärkide järgi.

3.7. ESINEMISPRAKTIKA. Auditoorse ja iseseisva töö vormis omandatud repertuaari esitamine kontsertolukorras sooloesinejana ja ansamblistina.

4. Õpitulemused

Õppija teab ja tunneb:

- pillimängu põhimõtteid ja tehnikaid,
- aplikatuurireegleid;

oskab:

- mängida heliredeleid (heliredel otse ja lahku, sh kromaatilisel, 3-4 häälsed akordid, arpedžod otse ja lahku, V- ja VII astme septakordid, kadentsid),
- mängida peast 2 erinevat klaveriteost (pala, polüfoonia või suurvormi osa),
- mängida erineva tehnikaga harjutusi ja etüüde,
- lugeda võõrast nooditeksti,
- mängida klaveriansamblis,
- saata instrumentalisti või vokalisti,
- iseseisvalt harjutada,
- esineda kontsertolukorras.

5. Hindamine

Hinnatakse:

- kunstilis- muusikalist eneseväljenduse oskust,
- tehnilise teostuse korrektsust,
- teose tervikutunnetust,
- õpilase individuaalset arengut.

Moodulit hinnatakse protsessihinnetega kõikide teemade osas komplekselt ja mooduli lõpus praktilise eksamiga.

Hinne kujuneb kogu õppeperioodil omandatud repertuaari praktilisest esitusest, mida esitatakse kontrolltundides ja kontsertidel.

MOODUL 6 MUUSIKATEOORIA

16 õn

T- 6 õn, PT- 5 õn, IT – 5 õn

1. Eesmärk

Õpetamisega taotletakse, et õppijad omandavad komplekselt muusikateoreetilised teadmised ja oskused, muusikaalase terminoloogia ning klassikalise harmoonia põhialused diatoonika osas, mis toetavad neid erialases tegevuses.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Puuduvad

3. Õppesisu

3.1. MUUSIKA ELEMENTAARTEOORIA. Heli omadused. Noodikirja alused. Meetrum ja rütm. Laad ja helistik. Intervallid ja akordid. Muusikateose faktuur. Vormiõpetuse alused, periood ja suurlause. Tempo, dünaamika ja agoogika terminid.

3.2. HARMOONIA (II tase).

3.2.1. TEOREETILINE ÕPE. Akord ja kooskõla, 4-häälnene seade. Funktsionaalharmoonia põhialused. Diatoonika: kolmkõlad, septakordid ja nende pöörded. Sekvents. Kromaatika: altereeritud akordid, kõrvaldominandid ja kaldumine, modulatsioon, helistike vastandamine. Lause ja perioodi harmooniline struktuur.

3.2.2. PRAKTIKALINE ÕPE. Meloodia harmoneerimine, harmooniline analüüs ning akordijärgnevuste, sekventsede ja modulatsiooni mängimine.

3.3. VORMIÕPETUS. Vormid ja žanrid muusikas. Muusikateoste struktuur. Periood ja selle erikujud. Liht- ja liitvorm. Variatsioonid. Rondo. Sonaadivorm. Sünteesvormid. Vabad vormid. Vokaal-instrumentaalsed suurvormid. Polüfoonilised vormid.

Muusikateoste analüüs: õpitud vormide analüüsimine lihtsamate näidete põhjal.

3.4. KONTRAPUNKTI ALUSED. Range ja vaba kontrapunkt. Kontrastne ja imitatiivne polüfoonia. Imitatsiooni liigid. Kaanon - imitatsioon. Liht- ja liitkontrapunkt. Vertikaalselt ja horisontaalselt liikuv kontrapunkt. Fuuga. Teoreetilised ja praktilised ülesanded.

4. Õpitulemused

Õppija teab ja tunneb:

- heli omadusi,
- noodivältusi, nende omavahelisi suhteid,
- noodikirja ortograafiat, rütmide noteerimist,
- erinevaid noodivõtmeid,
- erinevaid helikõrguste tähistusi (silp- ja tähtnimetused),
- laade ja helistikke,
- kooskõlade struktuuri,
- faktuuri tüüpe,
- muusikalise lauseehituse põhialused,
- tähtharmoniat,
- muusikaalast terminoloogiat,
- akordide funktsionaalseid suhteid,
- klassikalise harmoonia põhialuseid,
- häältejuhtimise põhimõtteid,
- harmoonia ja lauseehituse seoseid,
- muusikavorme ja žanre,
- muusikaliste vormide põhitunnuseid ja erikujusid,
- muusikaliste vormide ajaloolist kujunemist ja kasutusala,
- muusikateoste analüüsamise põhimõtteid,
- range ja vaba kontrapunkti põhialuseid,
- imitatsiooni liike,
- kontrapunkti liike,
- polüfoonilisi vorme ja žanre;

oskab:

- sõnastada põhimõisteid,
- ehitada ja määrata intervale, akorde ja laade,
- lahendada akorde ja intervale helistikus
- harmoneerida kirjalikult kaldumiste- ja lähimodulatsiooniga meloodiat lihtsama meloodilise figuratsiooniga,
- mängida klaveril perioodi vormis järkjärgulist modulatsiooni,
- mängida klaveril moduleerivat kromaatilist sekventsi,
- analüüsida antud muusikalõigu harmooniat, määrata kadentse ja meloodilise figuratsiooni helisid

- muusikavorme ja žanre,
- muusikaliste vormide põhitunnuseid ja erikujusid,
- muusikaliste vormide ajaloolist kujunemist ja kasutusala,
- muusikateose analüüsimise põhimõtteid,
- range ja vaba kontrapunkti põhialuseid,
- imitatsiooni liike,
- kontrapunkti liike,
- polüfoonilisi vorme ja žanre.

5. Hindamine

Hinnatakse:

- akordide, intervallide ja laadide tundmist,
- vältuste grupeerimise oskust,
- põhimõistete sõnastamise oskust,
- tempo, dünaamika ja agoogika terminite tundmist,
- meloodia harmoniseerimise oskust,
- akordijärgnevuste, sekventsides ja modulatsiooni mängimise oskust,
- antud muusikalõigu analüüsimise oskust,
- põhiliste muusikavormide tundmist,
- muusika struktuurielementide määramise oskust,
- erinevate muusikavormide võrdlemise oskust,
- analüüsi aluseks olevate põhimõtete tundmist,
- õpitud muusikavormide analüüsimise oskust,
- meloodia kirjutamise oskust,
- kaanoni kirjutamise oskust,
- fuuga kirjutamise oskust.

Teemat muusika elementaarteooria hinnatakse protsessihinnetega (kontrolltööd ja testid) ja hindelise arvestusega teema lõpus ja hindelise arvestusega teema lõpus.

Teemat harmoonia hinnatakse protsessihinnetega (kontrolltööd ja testid teooria kontrollimiseks; meloodia harmoniseerimise, akordijärgnevuste mängimise ja harmoonilise analüüsi ülesanded praktiliste oskuste kontrollimiseks) ja eksamihinnetega teema lõpus.

Teemat vormiõpetus hinnatakse protsessihinnetega ja teemakursuse lõpus eksamiga. Teemat kontrapunkti alused hinnatakse protsessihinnetega ja teemakursuse lõpus hindelise arvestusega.

Nõuded harmoonia eksamil:

- Harmoniseerida kirjalikult 8-taktiline kaldumisi ja lähimodulatsiooni sisaldav meloodia lihtsama meloodilise figuratsiooniga.
- Mängida klaveril modulatsioon lähisugulushelistikku 8-taktilise perioodi vormis ühe vahehelistikku abil (näit: D-h-A).
- Mängida klaveril tõusvat või laskuvat kromaatilist sekventsi motiivil V_7-I , $V_{65}-I$, $V_{43}-I$ või V_2-I_6 .
- Analüüsida muusikalõik, mis lisaks diatoonilisele harmooniale sisaldab altereeritud akorde, kaldumisi ja modulatsiooni lähisugulushelistikku.
- Vastata suuliselt teoreetilistele küsimustele kogu klassikalise harmoonia kursuse ulatuses (vajaduse korral).
- Harmoniseerida kirjalikult 8-taktiline kaldumisi ja lähimodulatsiooni sisaldav meloodia

- lihtsama meloodilise figuratsiooniga.
- Mängida klaveril modulatsioon lähisugulushelistikku 8-taktilise perioodi vormis ühe vahehelistiku abil (näit: D-h-A).
- Mängida klaveril tõusvat või laskuvat kromaatilist sekventsi motiivil V_{7-I}, V_{65-I}, V_{43-I} või V_{2-I}₆.
- Analüüsida muusikalõik, mis lisaks diatoonilisele harmooniale sisaldab altereeritud akorde, kaldumisi ja modulatsiooni lähisugulushelistikku.
- Vastata suuliselt teoreetilistele küsimustele kogu klassikalise harmoonia kursuse ulatuses (vajaduse korral).

Harmoonia eksam hinne koosneb: 1/3 meloodia harmoneerimine, 1/3 harmooniline analüüs, 1/3 modulatsiooni ja sekventsi mängimine.

Mooduli koondhinne kujuneb 15% ulatuses muusika elementaarteooria-, 35% harmoonia protsessihinnetest ja 35% harmoonia eksamihindest. 10 % vormiõpetuse – ja 5 % kontrapunkti aluste hinnetest.

Moodul 7 SOLFEDŽO

II (kõrgem) tase

12 õn

T – 4 õn, PT – 4 õn, IT – 4 õn

1. Eesmärk

Õpetamisega taotletakse, et õppijad omandavad süstematiseeritult muusikaalased teoreetilised teadmised ja saavad praktilise kogemuse muusikalise kuulmise, mälu ja rütmide arendamisel, mis toetavad nende õpinguid ja tööd valitud erialal.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Puuduvad.

3. Öppesisu

3.1. TEOREETILINE ÕPE. Noodikirja ortograafia, noodivõtmed. Rütm ja meetrum. Laadid ja helistikud. Intervallid helistikus ja antud noodist. Akordid: põhikolmkõlad pööretega, kõrvakolmkõlad, V, II ja VII septakord pööretega antud helistikus ja antud noodist. Kromaatika: altereeritud akordid, kaldumine ja modulatsioon.

3.2. PRAKTILINE ÕPE. Helistike ja laadide laulmine ja määramine kuuldeliselt. Akordide ja intervallide laulmine helistikus ja antud noodist ning määramine kuuldeliselt. 1- ja 2-häälsed ditaadid, rütmi- ja mäludiktaadid. Akordijärgnevused: diatoonilised, altereeritud akordidega ja kaldumiste- ja modulatsiooniga. 1- häälnelise solfedžeerimine transponeerimisega, 2-häälnelise solfedžeerimine teist häält klaveril kaasa mängides. Mitmehäälnelise solfedžeerimine.

4. Õpitulemused

Õppija teab ja tunneb:

- laade, laadiastmete kulgemist ja funktsioone,
- intervale ja akorde,
- rütme ja meetrumeid,
- vältuste omavahelisi suhteid,
- noodikirja aluseid;

oskab:

- noodist lugeda ja transponeerida 1-häälseid harjutusi
- 2-häälses harjutuses solfedžeerida üht häält, teist klaveril kaasa mängides
- laulda laade, intervale ja akorde
- määrata intervale, akorde ja laade kuuldeliselt
- kirjutada 2-häälsed kaldumisi ja kromatisme sisaldavat diktaati,
- kirjutada akordijärgnevust kaldumiste-, altereeritud akordide- ja modulatsiooniga lähisugulushelistikku.

5. Hindamine:

Hinnatakse:

- 1- ja 2-häälse solfedžeerimise oskust,
- akordide, intervallide ja laadide määramise ja laulmise oskust,
- diktaadi kirjutamise oskust,
- akordijärgnevuse kirjutamise oskust.

Solfedžot hinnatakse protsessihinnetega, mis on kirjalikud ja suulised sooritused muusikalise kuulmise ja teoreetiliste teadmiste kontrollimiseks ning hindelised arvestused. Mooduli lõpus on eksam, mille hinne kujuneb 60% kirjalikust ja 40% suulisest osast.

Lõpueksamil hinnatakse:

kirjalikult:

- kahehäälnelise alteratsiooni ja kaldumisi sisaldav diktaat viiuli- ja bassivõtmes;
- harmooniline järgnevus, mis sisaldab kaldumisi, modulatsiooni lähisuguluse ja kõiki akorde klassikalise harmoonia kursuse ulatuses.

suuliselt:

- solfedžeerida ühehäälnelise alteratsiooni ja kaldumisi sisaldav meloodia viiuli- või bassivõtmes (ettevalmistamata);
- transponeerida sama meloodia suure sekundi piires üles või alla (ettevalmistamata);
- valdavalt diatoonilises, viiuli- ja bassivõtmes kirjutatud kahehäälses harjutuses solfedžeerida üht häält, teist klaveril kaasa mängides (ettevalmistamata);
- intervallid – kuulata, määrata, ehitada ja laulda antud helist või antud helistikus kõiki intervale, sh diatoonilisi suurendatud ja vähendatud intervale loomulikus ja harmoonilises mažooris ning minooris;
- akordid – antud helistikus ehitada ja laulda kolmkõlasid pööretega kõigilt astmetelt; V, II ja VII astme septakorde koos pööretega; I, III, IV ja VI astme septakorde ning klassikalises harmoonias kasutatavaid altereeritud akorde;
- helilaadid – mažoori ja minoori erinevad kujud, modaalsed laadid, kromaatileine mažoor ja minoor, kahe suurendatud sekundiga mažoor ja minoor.

Mooduli hinne kujuneb kõigi protsessihinnete koonhindest 50% ja lõpueksami hindest 50%.

MOODUL 8 MUUSIKALUGU

10 õn

T – 5 õn, PT – 5 õn

1. Eesmärk

Õpetamisega taotletakse, et õppijad omandavad ülevaate õhtumaade muusikaajaloo- ja eesti muusika stiiliperioodidest, žanritest, muusikaelu arengust, tähtsamatest heliloojatest, nende loomingust ja pärimusmuusikast, mis arendab nende muusikalist silmaringi ja valmistab ette edaspidiseks elukestvaks õppeks.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Puuduvad.

3. Õppesisu

3.1. ÕHTUMAADE MUUSIKALUGU VARAKRISTLIKUST MUUSIKAST KUNI 18. SAJANDINI. Keskaeg, renessanss, barokk, klassitsism.

3.2. ÕHTUMAADE MUUSIKALUGU 19. SAJANDIL. 19 sajandi muusika vararomantismist hilis - romantismini, sh rahvuslikud koolkonnad.

3.3. MUUSIKALUGU 19.-20.saj. VAHETUSEL JA 20. SAJANDIL. Hilisromantism, impressionism, ekspressionism, neoklassitsism, avangardism, postmodernism. 21. sajandi muusika.

3.4. ÜLEVAADE EESTI MUUSIKAST. Tähtsamad Eesti muusika loojad ja nende teosed 19. saj. keskelt kuni tänapäevani.

3.5. PÄRIMUSMUUSIKA. Folkloori mõiste. Eesti rahvalaulud, rahvapillid, rahvatantsud. Eesti rahvamuusika esitustavad.

4. Õpitulemused

Õppija teab ja tunneb:

- muusikaloo üldisi arenguetappe,
- peamisi stiiliperioode ja nende tunnusjooni,
- tähtsamate žanrite ja vormide arengut,
- tähtsamaid esituskoosseise,
- muusikaloo väljapaistvamaid heliloojaid ja nende loomingut,
- muusikaterminoloogiat,
- eesti muusikalugu,
- Eesti rahvalaule, -pille ja -tantse;

oskab:

- kasutada muusikaloolisi teadmisi praktilises erialases tegevuses,
- end muusikaga seonduvatel teemadel suuliselt ja kirjalikult väljendada.

5. Hindamine

Hinnatakse:

- muusikaloo üldiste arenguetappide ja stiiliperioodide tundmist,
- tähtsamate muusikažanrite ja vormide tundmist,
- tähtsamate esituskoosseisude tundmist,
- muusikaloo sh. eesti muusika väljapaistvamate heliloojate- ja nende loomingu tundmist,
- muusikaterminoloogia tundmist,
- Eesti pärimusmuusika tundmist.

Mooduli koondhinne kujuneb: teemad 3.1 - 3.3 65% , teema 3.4 25 % , teema 3.5 10% protsessihinnetest ja teemade 3.1. - 3.4 lõpus sooritatud eksamihinnetest, 3.5 –hindelisest

arvestusest, rakendades õpilaste teadmiste kontrolliks erinevaid vorme teoreetiliste testide, kirjalike referaatide ja muusika kuulamise seminaride ning pärimusmuusika näidete praktilise soorituse kaudu.

VALIKÕPINGUTE MOODULID

KOORILAU 1

2 õn

T - 0 õn, PT- 2 õn

1. Eesmärk

Õpetusega taotletakse, et õppijad omandavad koorikollektiivis kooslaulmise praktilised oskused.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Puuduvad.

3. Õppesisu

3.1. KOOR KUI KOLLEKTIIVNE INSTRUMENT. Kooriliigid, häälerühmad, kooriproovi ülesehitus.

3.2. VOKAALTEHNIKA. Hääle arendamine. Teksti kasutamine, sisu väljendamine, artikulatsiooni ja tämbri kujundamine laulmisel. Häälehoied.

3.3. KOORIPARTITUUR. Kooripartituuri õpetus läbi praktilise laulmise, teoreetiliste teadmiste ja noodist laulmise oskuse arendamine.

3.4. KOORIMUUSIKA REPERTUAAR. Eesti koorimuusika traditsioonid, selle osa Kultuuripildis. Repertuaar läbi erinevate muusikastiilide ja ajastute.

3.5. KOORILAUJA EETIKA. Interpreedi kasvatamine, tema kohustused, ülesanded ning eesmärgid. Koorilaulja esteetika.

4. Õpitulemused

Õppija teab ja tunneb:

- koori kui kollektiivset instrumenti;
- vokaali kasutamise põhialuseid;
- ansamblis ja kooris laulmise põhimõtteid;
- kooripartituuri ja selle ülesehitust;
- Eesti ja maailma koorimuusika läbitud repertuaari;
- koorilaulja lavaetikat;

oskab:

- kasutada oma muusikalisi teadmisi ja kogemusi kooris laulmiseks;
- tunnetada end kooris instrumendi osana;
- orienteeruda kooripartituuris;
- esitada teadlikult ning viimistletult kooriteose vokaalpartiid;
- interpreteerida erinevates muusikastiilides repertuaari;
- jälgida ja täita koorijuhi taotlusi;
- eetiliselt käituda kooriproovis ja esinemissituatsioonis.

5. Hindamine

Hinnatakse:

- kooslaulmise oskust;
- individuaalset arengut kooris;
- oma partii valdamise oskust;
- osavõttu õppetööst;
- lavalise esinemise oskust.

Moodulit hinnatakse protsessihinnetega, mis kujunevad õpilase koorikollektiivi tööst aktiivsest osavõtust 50 %, oma häälepartii korrektsest esitusest 25% ning esinemisnumbrite professionaalsest koosesitusest 25% ulatuses.

IMPROVISATSIOONI ALUSED

4 õn

T -0, PT -4 õn

1. Eesmärk

Õpetusega taotletakse, et õppijad omandavad teadmised ja oskused erinevates stiilides improviseerimisest, tuntud jazzmuusikute improviseerimise analüüsimise oskuse ning rakendavad neid eeskujusid enda improviseerimises.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Pillimängu oskus.

3. Õppesisu

3.1. POP-JAZZ SUUNA IMPROVISATSIOON I TASE. Improviseerimine bluesi vormil ja lihtsamate akordijärgnevuste põhjal.

3.2. POP-JAZZ SUUNA IMPROVISATSIOON II TASE. Improviseerimine keerukamate kadentside põhjal ja erinevates taktimõõttudes.

3.3. IMPROVISEERIMINE KLASSIKALISEL SUUNAL. Eneseväljendus noodimaterjali kasutamata kas lauldes või pillil mängides.

3.4. IMPROVISATSIOONIANSAMBEL VÕI -ORKESTER. Noodimaterjalideta muusika kujutamine ja kõlaline kujundamine antud teemal. Kaasmängijate jälgimine ja koosmusitseerimine.

3. Õpitulemused

Õppija teab ja tunneb:

- pop–jazz stiilides improviseerimise põhimõtteid;
- klassikalises stiilis noodimaterjalita muusika kujundamise põhimõtteid;
- kaasmängijatega koosmängu erisusi ja koostöö põhimõtteid;

oskab:

- bluesi vormil lihtsamate akordijärgnevuste põhjal improviseerida;
- improviseerida keerukamate kadentside põhjal ja erinevates taktimõõttudes meloodiaid;
- ilma noodimaterjalita kujutada ja kujundada lihtsamaid improviseerimise pillil, lauldes või rütmiliselt väljendades;
- koos musitseerida erinevates improviseerimiseansamblites või orkestris.

Hindamine

Hinnatakse:

- muusika kujutamise ja kujundamise oskust pillil, häälega või rütmilise liikumise/liigutamise abil;
- kaasmuusikute jälgimise, aktiivse kuulamise ja nendega koostöö oskust;
- õpilase initsiatiivikust ja aktiivsust.

Moodulit hinnatakse protsessihinnetega. Hinne kujuneb improvisatsiooniansambelis ja orkestris aktiivses osalemisest ning esinemistest kontsertolukordades.

ALEXANDER-TEHNIKA

2 õn

T – 1 õn, PT -1 õn

1. Eesmärk

Õpetamisega taotletakse, et õppijad omandavad vajalikke teadmisi ja oskusi koordineerimise ja liikumisest ning arendavad oma motoorikat ja üldfüüsilisi omadusi vältimaks ülekoormusest tulenevaid traumasid.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Õpilase terviseprobleemide puhul eelnevalt konsulteerida lapsevanema või arstiga võimalike vastunäidustuste osas teemade 3.1-3.4 läbimiseks.

3. Õppesisu

3.1. ALEXANDER-TEHNIKA ALUSED. Alexander–tehnika põhimõtted, teoreetilised alused ja kasutamisalad.

3.2. HINGAMISE JA RÜHIÕPETUSE ALUSED. Harjutused rühi hoidmiseks ja korrigeerimiseks ja samaaegse hingamise reguleerimine ja kontroll.

3.3. KOORDINATSIOONI JA TAJU ARENDAMINE. Mõtlemistreening ja koordineerimisharjutused.

3.4. LIIKUMINE. Erineva raskusastmega rütmi- ja liikumisharjutused.

4. Õpitulemused

Õppija teab ja tunneb:

- Alexander-tehnika põhimõtteid, teoreetilisi aluseid ja kasutamisalad;
- oma erialaseks arenguks vajalikke eneseregulatsiooni harjutusi;
- liigutusvõimekuse arendamise põhialuseid;

oskab:

- teadlikult vältida ülekoormustrasmasid muusikaõppimise protsessis;
- iseseisvalt paremini lahendada pillimängu õppimisel tekkivaid liigutus- ja koordineerimisprobleeme.

5. Hindamine

Hinnatakse:

- õpilase teadlikkuse arengut oma võimalike ülekoormusprobleemidega toimetulekuks;
- eneseregulatsiooniks vajalike näidisharjutuste sooritamist.

Moodulit hinnatakse protsessihinnetega. Hinne kujuneb teoreetiliste teadmiste kontrollist ja praktilistes tegevustes osalemisest.

RÜTMIKA

2 õn

T – 1 õn, PT -1 õn

1. Eesmärk

Õpetamisega taotletakse, et õppijad läbi rütmiõpetuse oskuste arendavad rütmitunnet ja koordineerimise, parandavad oma noodilugemise oskust, mis võimaldab neid oluliselt paremini toime tulla solfedžo mooduli omandamisega ja oma erialases ning ansambli mängu praktikas.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Eelnevalt läbitud muusika elementaarteooria teema muusikateooria moodulis.

3. Õppesisu

3.1. SISSEJUHATUS JA ÜLDMÕISTED. Meloodia, harmoonia, rütm, kui muusikalised väljendusvahendid.

3.2. MEETRUM, RÜTM, TEMPO. Praktilised rütmiharjutused.

3.3. NOODIPIKKUSED. Vältuste suhteline ja tinglik jaotus.

3.4. PAUSID. Vältuste suhteline ja tinglik jaotus.

3.5. NOODIKIRJA LÜHENDID. Löögi-, takti-, perioodikordused, *segno* d, laternad, viited, pausid.

3.6. TAKT JA TAKTIMÕÕT. Liht- ja liittakt (4/4;6/8;9/8). Paarisosalised- ja paarituosalised taktid. Segataktid. Vahelduv taktimõõt muutuva meetrumiga. Artikulatsioonimärgid ja nende seos teose rütmikaga. Punkteeritud rütm. Sünkopeeritud rütm. Rütmiühendid. Vältuste tinglik ja suhteline jaotus. Polümeetria, polürütmi.

4. Õpitulemused

Õppija teab ja tunneb:

- rütme ja meetrumeid;
- erinevaid rütmiühendeid;
- polümeetria ja polürütmi olemust;
- rütmimälu arendamise võtteid.

oskab:

- lugeda rütmiprobleemideta lihtsamat nooditekst,
- koputada, plaksutada erinevaid rütmiühendite kombinatsioone orienteerudes erinevas meetrumis ja taktimõõdus;

5. Hindamine

Hinnatakse:

- teoreetilisi teadmisi meloodiast, harmooniast, noodi- ja pauside vältustest, meetrumist, rütmist ja tempost,
- oskusi erinevate rütmiühendite kombinatsioonide kasutamisest praktiliste näidete abil.

Moodulit hinnatakse protsessihinnetega, kus arvestatakse õpilase tunnis käimise ja tunnis

osalemise aktiivsust, teadmiste hulka, kvaliteeti ja kasutamisoskust. Moodul lõpeb hindelise arvestusega.

VORMIÕPETUSE ALUSED

1 õn

T- 0,5 õn, PT – 0,5 õn

1. Eesmärk

Õpetamisega taotletakse, et õppijad omandavad teadmised olulisematest muusikavormidest, oskused muusikateoste kuulamiseks ning vormide kasutamise võimalustest oma muusikapraktikas.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Eelnevalt läbitud muusikateooria moodulist teema: muusika elementaarteooria alused

3. Õppesisu

3.1. VORMIÕPETUSE ALUSED. Muusikavormide põhitunnused, ajalooline kujunemine ja kasutusala. Erinevad enamlevinud muusikavormid: periood, liht- ja liitvorm. Variatsioonid. Rondo. Sonaadivorm. Vokaal-instrumentaalsed suurvormid. Polüfoonilised vormid.

4. Õpitulemused

Õppija teab ja tunneb:

- muusikavorme ja žanre;
- muusikaliste vormide põhitunnuseid ja erikujusid;

oskab:

- ära tunda õpitud vormiskeeme oma muusikapraktikas;
- iseloomustada olemasolevaid vorme ning võrrelda neid omavahel;
- seostada vorme muusikalooga.

5. Hindamine

Hinnatakse:

- põhiliste muusikavormide tundmise oskust;
- muusika struktuurielementide määramise oskust;
- erinevate vormide võrdlemise oskust.

Moodulit hinnatakse protsessihinnetega, mis kujunevad teoreetilistest teadmistest ja erinevate lihtsamate muusikavormide äratundmise oskusest noodinäidete alusel ning oma erialases mängupraktikas.

TASANDUSSOLFEDŽO

4 õn

T -1õn, PT – 3 õn

1. Eesmärk

Õpetamisega taotletakse, et õppijad tasandavad oma vajakajäämisi, omandavad süstematiseeritult teadmised ja oskused muusikalise kuulmise, mälu ja rütmide arendamiseks, et saavutada vastavalt oma erialale nõutud keskastme muusikakooli solfedžo tase.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Puuduvad.

3. Õppesisu

3.1. TEOREETILINE ÕPE. Noodikirja ortograafia, noodivõtmed. Meetrum, rütm. Intervallid. Akordid Laadid ja helistikud.

3.2. PRAKTILINE ÕPE. Diktaadid: rütmi-, mäludiktaadid. Akordijärgnevused: põhikolmkõlad pööretega, 1 või 2- hääle meloodia solfedžeerimine.

Intervallide, akordide ja laadide ehitamine ja laulmine.

4. Õpitulemused

Õppija teab ja tunneb:

- laade, laadiastmete kulgemist ja funktsioone;
- intervale ja akorde;
- rütme ja meetrumeid;
- noodikirja aluseid;
- muusikalise kuulmise, mälu, intoneerimise ja rütmide arendamise võtteid;

oskab:

- kirjutada lihtsat 1- häälsel diktaati;
- kirjutada lihtsamat akordijärgnevust;
- laulda laade, intervale, akorde;
- solfedžeerida 1- või 2-häälsel harjutust.

5. Hindamine

Hinnatakse:

- noodist laulmise oskust;
- intervallide, akordide ja laadide määramise ning laulmise oskust;
- diktaati;
- akordijärgnevust.

Mooduli hinne kujuneb 50% teoreetilisest ja 50% praktilisest osast, kus hinnatakse protsessihinnetega noodist laulmist, kirjalikku diktaati ja akordijärgnevusi.

LISAINSTRUMENT

3 õn

PT – 3 õn

1. Eesmärk

Õpetamisega taotletakse, et õppijad omandavad pillimängu teoreetilised teadmised ja praktilised oskused, mis annavad lisaväärtust erialasele väljaõppele ja võimaldavad avardada võimalusi tööturul.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Puuduvad.

3. Õppesisu

3.1. TÖÖ REPERTUAARIGA. Erinevad žanrid , stiilid ja vormid.

3.2. TÖÖ TEHNIKAGA. Heliredelid, harjutused, etüüdid.

3.3. NOODILUGEMINE. (PRIMA VISTA). Töö võõra nooditekstiga.

4. Õpitulemused

Õppija teab ja tunneb:

- pillimängu põhimõtteid;
- konkreetse instrumendi algtaseme repertuaari;

oskab:

- mängida heliredeleid, kolmkõlasid vähemalt 3-võtmemärgiga helistikes;
- mängida erineva tehnikaga harjutusi ja etüüde;
- mängida eelnevalt ettevalmistatud erinevates žanrites, stiilides ja vormides repertuaari;
- ilma ettevalmistuseta lugeda lihtsamat võõrast nooditeksti.

5. Hindamine

Hinnatakse:

- õpilase individuaalset arengut;
- kunstilis- muusikalist eneseväljendusoskust;
- tehnilise teostuse korrektsust;
- teose tervikutunnetust.

Hinnatakse hindelise arvestusega iga õppeaasta lõpus. Hinne kujuneb ettevalmistatud repertuaari omandamisest ja kunstilis- muusikalise ning tehniliselt korrektest esitusest kontsertolukorras.

LAULMINE/POP- JAZZ LAULMINE

3 õn

PT – 3 õn

1. Eesmärk

Õpetamisega taotletakse, et õppijad omandavad vajalikud vokaaltehnilised ja stiililised oskused ning jõukohase repertuaari, valmisoleku tööks koori- või ansamblilauljana, mis annavad lisaväärtust erialasele väljaõppele ja võimaldavad avardada võimalusi tööturul.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Sobiv häälematerjal ja terve hääleaparaat.

3. Õppesisu

3.1. VOKAALTEHNIKA ARENDAMINE. Hääle moodustamise protsess. Hingamistehnika alused. Hääle tervishoid. Hääle- ja hingamisharjutused. Artikulatsiooni arendamine ja töö laulutekstidega.

3.2. TÖÖ ERINEVATES STIILIDES REPERTUAARIGA. Erinevates stiilides ja vormides jõukohane repertuaar.

3.3. ISESEISVA TÖÖ OSKUSTE KUJUNDAMINE. Laulude mõtestamine. Töö erinevate muusikaliste ja sõnaliste tekstidega. Iseseisev töö erinevates stiilides ja muusikavormides repertuaariga. Oma hääle koormuse jälgimise õppimine.

4. Õpitulemused

Õppija teab ja tunneb:

- vokaaltehnika põhialuseid (hääle tekitamine, diapason, registrid, üleminekunoodid jne);
- erinevaid hingamistehnikaid ja nende rakendamise individuaalseid võimalusi;
- hääle tervishoiu põhimõtteid ja selle rakendamiskoormuse individuaalset taset;
- jõukohast ja hääleliigile sobivat repertuaari;
- laulja kutse-eetikat;

oskab:

- juhtida oma häält;
- kasutada vokaaltehnika aluseid;
- valida repertuaari vastavalt individuaalsetele võimetele;
- interpreteerida, fraseerida ja kunstiliselt kujundada esitatavaid teoseid muusikaliseks tervikuks;
- töötada erinevatest keeltes laulutekstidega;
- hoida oma hääleaparaati, rakendada seda vastavalt individuaalsele tasemele.

5. Hindamine

Hinnatakse:

- kunstilis-muusikalist eneseväljenduse oskust;
- vokaaltehnilise teostuse korrektsust;
- intonatsioonilist puhtust;
- erinevates stiilides ja vormides repertuaari tundmist ja selle interpreteerimise oskust;
- lavalise esinemise oskust;
- õpilase töökust ja individuaalset arengut;
- suhtumist õppetöösse;
- iseseisva töö oskust.

Moodulis hinnatakse hindelise arvestusega iga õppeaasta lõpus. Hinne

kujuneb: ettevalmistatud repertuaari omandamine ja kunstilis-muusikaline ning tehniliselt korrektne esitus kontsertolukorras.

KLAVERISAATE KUJUNDAMINE

3 õn

PT-3 õn

1. Eesmärk

Õpetamisega taotletakse, et õppijad omandavad teadmisi ja oskusi muusikapalade tehnilistest võtetest, transponeerimise, improviseerimise ja arranžeerimise põhimõtetest.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Puuduvad.

3. Õppesisu

3.1. SAATE KUJUNDAMINE TÄHTHARMOONIA ALUSEL. Tähtharmonia teoreetiliste aluste tundma õppimine. Mängutehniliste oskuste kujundamine tähtharmonia alusel.

3.2. TRANSPONEERIMINE. Palade helistike muutmine väikse tertsi piires üles ja alla.

3.3. ARRANŽEERIMINE. Ühehääelse meloodia harmoneerimine kaashäälte ja saate kujundamise kaudu erinevates kaldumistes ja modulatsioonides.

3.4. IMPROVISEERIMINE. Improvisatsiooni teoreetiliste aluste tundmaõppimine lähtudes erinevatest stiilidest ja vormidest. Lihtsamate improvisatsioonivõtete kasutamine oma instrumendile iseloomulikes žanrites.

4. Õpitulemused

Õppija teab ja tunneb:

- tähtharmonia teoreetilisi aluseid saate kujundamisel;
- improvisatsiooni teoreetilisi aluseid erinevates stiilides ja vormides;

oskab:

- kujundada lihtsamat saadet tähtharmonia alusel;
- transponeerida palu väikese tertsi piires üles ja alla,
- kujundada ja harmoneerida oma instrumendil kaashääli ühehääelse meloodiale;
- kasutada ja kombineerida lihtsamaid improvisatsioonivõtteid oma instrumendile iseloomulikes žanrites.

5. Hindamine

Hinnatakse:

- vabasaate kujundamise oskust tähtharmonia alusel;
- transponeerimise oskust;
- ühehääelse meloodia arranžeerimise oskust oma instrumendile;
- improvisatsiooni aluste tundmist.

Moodulit hinnatakse protsessihinnetega ja mooduli lõpus hindelise arvestusega, kus õpilane demonstreerib muusikapala transponeerimist ja tähtharmonia alusel ettevalmistatud palade kujundamist ja improvisatsiooni.

DIRIGEERIMISE ALUSED

1 õn

PT – 1 õn

1. Eesmärk

Õpetamisega taotletakse, et õppijad omandavad teoreetilised teadmised ja praktilised oskused dirigeerimise alustest. Mooduli läbimine võimaldab saada ettekujutuse sobivusest ja motivatsioonist orkestridirigeerimise jätkukursuse valimiseks.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Puuduvad.

3. Õppesisu

3.1. DIRIGEERIMISTEHNIIKA. Liht-, liit- ja segataktimõõdud. Auftakt. Pillipartiide sissenäitamised orkestripalades. Artikulatsioon ja štrihhid. Erinevad rütmid, dünaamika ja tempo.

3.2. ERINEVA KOOSSEISUGA ORKESTRIREPERTUAAR. Transponeeritavad pillid. Pillide kõlaulatuslikud võimalused. Erinevates žanrites, vormides ja ajastutes orkestrirepertuaar.

3.3. TÖÖ PARTITUURIGA. Mänguline ja kuuldeline tutvumine esitava teosega partituuriga klaveri või helikandjate kaasabil, erinevate pillide partiide kuuldeline valdamine. Tehniliselt keeruliste üleminekute fikseerimine ja võimalike lahenduste ette valmistamine.

3.4. ISESEISEV TÖÖ. Kontserdid, muusikaetendused, meistrklassid.

4. Õpitulemused

Õppija teab ja tunneb:

- dirigeerimisvõtteid liht-, liit- ja segataktimõõdudes;
- enammängitavat orkestrimuusika repertuaari ja partituuri erinevatele koosseisudele;
- orkestripille, nende mängutehnilisi võimalusi muusikakollektiivis;
- tuntumaid orkestridirigente maailmas ja Eestis;

oskab:

- rakendada erinevaid dirigeerimisvõtteid;
- valida jõukohast repertuaari;
- valida ja külastada erinevaid orkestrikontserte, muusikaetendusi ja meistrkursuseid.

5. Hindamine

Hinnatakse:

- sobivate dirigeerimisvõtete valikut,
- jõukohase repertuaari tundmist.

Mooduli hinne kujuneb protsessihinnetest ja hindelisest arvestusest mooduli lõpus, kus õpilane dirigeerib 2 erinevas taktimõõdus teost. Hinne kujuneb teose dirigeerimise tehniliste võtete valikust ja teostusest ning muusikalise terviku kujundamise oskusest klaveri juures 50% osakaaludena.

ORKESTRIDIRIGEERIMINE 2

2 õn

PT -2 õn

1. Eesmärk

Õpetamisega taotletakse, et õppijad omandavad teoreetilised teadmised ja praktilised oskused amatöörorkestri- ansambli juhendamiseks õppe- või kultuuriasutustes, dirigendiõpingute jätkamiseks muusikakõrgkoolides.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Eelnevalt läbitud dirigeerimise aluste moodul.

3. Õppesisu

3.1. ORKESTRIDIRIGEERIMINE. Dirigeerimistehnika süvendamine. Klaviiri, direksiooni ja partituuriga töötamise alused. Tutvumine eri stiilides ja vormides repertuaariga klaveriga ja väikeste instrumentaalkoosseisudega spetsiaalsetest orkestridirigeerimise kogumikest.

Orkestrimuusika kuulamine avalikel kontsertidel ja helikandjatelt, kuuldu analüüsimine.

3.2. PARTITUURI LUGEMINE. Erinevate direksioonide ja partituuride lugemine klaveril.

Partiide transponeerimine ja arranžeerimine.

3.3. ANSAMBLI- JA ORKESTRITÖÖ PRAKTIKA AMATÖÖORKESTRIGA. Erinevate koosseisudega ansamblike juhendamine, kõlakultuuri arendamine.

Orkestri tasakaal. Praktiline orkestri juhatamine/juhendamine erinevate instrumentide koosseisuga. Jõukohase repertuaari valik. Originaalrepertuaar ja seaded.

3.4. ISESEISEV TÖÖ. Repertuaari iseseisev ettevalmistamine ansambli- ja orkestriprooviks. Lahtised tunnid ja meistrkursused.

4. Õpitulemused

Õppija teab ja tunneb:

- dirigeerimistehnikaid;
- originaalrepertuaari ja transkriptsioone;
- erinevaid instrumente ja nende mängutehnilisi võimalusi;
- erinevatel ajastutel kirjutatud muusikateoste esitamise stiililist eripära;
- erinevate koosseisudega partituure;
- sobivat ja jõukohast ansambli- ning orkestrirepertuaari;
- vajalikule koosseisule teoste arranžeerimise võimalusi ja vähemalt ühte muusika notatsiooni elektroonilist programmi;

oskab:

- kasutada erinevaid dirigeerimistehnikaid ja –võtteid;
- komplekteerida muusikakollektiivi ja lugupidavalt suhelda pillimeestega;
- valida jõukohast repertuaari olemasolevale koosseisule;
- lugeda klaveri abil lihtsamaid partituure;
- juhendada erinevaid ansambli- ja orkestrikoosseise arvestades mängijate ettevalmistuse taset ja võimekust ning jõukohasuse printsiipi.

5. Hindamine

Hinnatakse:

- dirigeerimistehnika valdamist;
- jõukohase repertuaari tundmist ja valiku oskust;
- koostöö- ja suhtlemise oskust muusikakollektiiviga;
- muusikateose tasakaalustatud ettekande ja terviku tunnetuse oskust;
- lihtsama partituuri lugemise ja mängimise oskust klaveril;
- originaalist olemasolevale koosseisule seadmiseoskust, elektroonilise noteerimisprogrammi kasutamise oskust.

Mooduli hinne kujuneb protsessihinnetest ja mooduli lõpus sooritatud hindelisest arvestusest, kus hinnatakse 25% jõukohase repertuaari valikut ja 50% muusikalis- tehnilist teostust ning 25% partituuri lugemist ning klaveril mängimist ning muusikapala arvutil arranžeerimist.

HELILOOMING

3 õn

T -1 õn, PT -2 õn

1. Eesmärk

Õpetamisega taotletakse, et õppijad omandavad komponeerimise põhitõed ja oskuse komponeerida muusikateoseid.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Puuduvad.

3. Õppesisu

3.1. TEHNILISTE HARJUTUSTE KIRJUTAMINE. Muusika väljendusvahendid. Erinevate vormide kasutamine. Kompositsioonitehnikad. Erinevad instrumendid.

3.2. KOMPONEERIMINE. Väikevormis teosed soolopillidele, ansamblitele, häälele või koorile.

3.3. MUUSIKATEOSTE KUULAMINE. Olulised teosed muusikaajaloost, kaasaajast ja eesti muusikast.

3.4. MUUSIKATEOSE ANALÜÜS. Muusika väljendusvahendid. Partituurianalüüs sh vorm ja instrumentatsioon.

4. Õpitulemused

Õppija teab ja tunneb:

- muusika väljendusvahendeid ja komponeerimise põhivõtteid;
- instrumentide ja inimehääle tehnilisi ja kõlalisi omadusi;
- partituuri vormistamise reegleid;
- terminoloogiat instrumentide käsitlemisel;
- olulisi teoseid muusikaajaloost, uuemast muusikast ja eesti muusikast;
- teose analüüsi põhimõtteid;

oskab:

- noteerida muusikalist mõtet;
- kasutada instrumente ja inimehäält vastavalt nende tehnilistele ja kõlalistele võimalustele ning teose loogikale;
- vormistada heliteost nõuete kohaselt;
- analüüsida lihtsamaid teoseid kuuldeliselt ja keerulisemaid partituuri abil;

- suhelda interpretidega ja selgitada neile oma muusikalist mõtet.

5. Hindamine

Hinnatakse:

- loominguilisi lahendusi muusikalises mõtlemises;
- komponeerimise oskust;
- instrumentatsiooni;
- teose nõuetekohast vormistust.

Mooduli hinne kujuneb 20% muusikateose analüüsist, 30% harjutuste koostamisest ja 50% muusikapala komponeerimisest ja ettekandest. Hinnatakse protsessihinnetega.

HÄÄLESEADE

3 õn

T-0,5 õn, PT- 2,5 õn

1. Eesmärk

Õpetamisega taotletakse, et õppijad omandavad inimhääle füsioloogilise ülesehituse ja tervisliku kasutamise alased teoreetilised teadmised ja praktilised oskused.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Muusikaline kuulmine, terve hääleaparaat.

3. Õppesisu

3.1. TEOREETILINE HÄÄLEÕPETUS. Hääleaparaadi füsioloogiline ülesehitus, hääle tervishoid.

3.2. LAULUTEHNIKA. Laululine hingamine ja selle arendamine. Hääle ulatuse ja intonatsioonilise puhtuse arendamine, tämbri ja registrite ühtlustamine. Soololaulude ja kooripartiide laulmine, muusikalise ja sõnalise teksti ühendamine laulmisel.

4. Õpitulemused

Õppija teab ja tunneb:

- laulutehnika põhialuseid;
- hääleaparaadi ehitust ja funktsioone;
- tervisliku laulmise põhitõdesid;

oskab:

- kasutada teadlikult oma häält;
- esitada õppetasele vastavaid vokaalpartiisid oskuslikult ja viimistletult;
- rakendada oma laulutehnika alaseid teadmisi koori töös.

5. Hindamine

Hinnatakse:

- individuaalset hääle arengut,
- õpilase kui laulja arengut,
- osalemist õppetöös,
- lavalist esinemist.

Mooduli hinne kujuneb hääleharjutuste sooritamisest ning individuaalsest hääle arendamisest. Hinnatakse protsessihinnetega.

KOORILAUL 2

6 õn

T -0 õn, PT 6 õn

1. Eesmärk

Õpetusega taotletakse, et õppijad omandavad koorikollektiivis kooslaulmise praktilised oskused.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Muusikalised baasoskused.

3. Õppesisu

3.1. VOKAALTEHNIKA. Hääle arendamine. Teksti kasutamine, sisu väljendamine, artikulatsiooni ja tämbri kujundamine laulmisel. Häälehoold.

3.2. KOORIPARTITUUR. Kooripartituuri õpetus läbi praktilise laulmise, teoreetiliste teadmiste ja noodist laulmise oskuse arendamine.

3.3. KOORIMUUSIKA REPERTUAAR. Eesti koorimuusika traditsioonid, selle osa kultuuripildis. Repertuaar läbi erinevate muusikastiilide ja ajastute.

3.4. KOORILAULJA EETIKA. Interpreedi kasvatamine, tema kohustused, ülesanded ning eesmärgid. Koorilaulja esteetika.

4. Õpitulemused

Õppija teab ja tunneb:

- vokaali kasutamise põhialuseid;
- ansambelis ja kooris laulmise põhimõtteid;
- kooripartituuri ja selle ülesehitust;
- Eesti ja maailma koorimuusika läbitud repertuaari;
- koorilaulja lavaetikat;

oskab:

- kasutada oma muusikalisi teadmisi ja kogemusi kooris laulmiseks;
- tunnetada end kooris instrumendi osana;
- orienteeruda kooripartituuris;
- esitada teadlikult ning viimistletult kooriteose vokaalpartiit;
- interpreteerida erinevates muusikastiilides repertuaari;
- jälgida ja täita koorijuhhi taotlusi;
- eetilisel viisil käituda kooriproovis ja esinemissituatsioonis.

5. Hindamine

Hinnatakse:

- kooslaulmise oskust;
- individuaalset arengut kooris;
- oma partii valdamise oskust;
- osavõttu õppetööst;
- lavalise esinemise oskust.

Moodulit hinnatakse protsessihinnetega, kus arvestatakse õpilase koorikollektiivi tööst aktiivset osavõttu 50 %-, oma häälepartii korrektset esitust 25%- ning esinemisnumbrite professionaalset koosesitust 25% ulatuses.

ERIALASED VÕÕRKEELED (inglise, vene, riigikeel, itaalia keel)

4 õn

T – 1 õn, PT – 3 õn

1. Eesmärk

Õpetusega taotletakse, et õppijad tunnevad erialast inglise, saksa, vene ja itaalia keele sõnavara oskavad seda oma töös rakendada.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Puuduvad.

3. Öppesisu

3.1. ERIALANE INGLISE KEEL. Erialaste tekstide lugemine ja tõlkimine, häälestus- ja

hooldusvahendite võõrkeelne sõnavara. Suhtlemine võõrkeelsete klientidega erialastel teemadel.

3.2. ERIALANE VENE KEEL. Erialaste tekstide lugemine ja tõlkimine, helindusvahendite

võõrkeelne sõnavara. Suhtlemine võõrkeelsete klientidega erialastel teemadel.

3.3. ERIALANE EESTI KEEL. Erialaste tekstide lugemine ja tõlkimine, muusikaterminoloogia ja helindusvahendite võõrkeelne sõnavara.

3.4. ERIALANE ITAALIA KEEL. Erialaste tekstide lugemine ja tõlkimine, helindusvahendite võõrkeelne sõnavara.

4. Öpitulemused

Õppija teab ja tunneb:

- inglise, vene, riigikeeles ja itaalia keelset sõnavara;
- tööalase võõrkeelse informatsiooni hankimise võimalusi;

oskab:

- lugeda ja tõlkida võõrkeelseid tekste;
- suhelda võõrkeeltes klientidega erialastel teemadel;
- hankida võõrkeelset informatsiooni;
- kasutada erialaseid võõrkeelseid katalooge ja teha koostööd välismaa partneritega;
- võõrkeelset erialast sõnavara oma töös rakendada.

Mooduli hinne kujuneb erialaste tekstide lugemisest, tõlkimisest 50%, võõrkeelsest eneseväljendustest ja vestlustest erialastel teemadel ja situatsiooniülesannetes 50%. Hinnatakse protsessihinnetega.

MUUSIKALUGU 2

4 õn

T – 2 õn, PT -2 õn

1. Eesmärk

Õpetamisega taotletakse, et õppijad omandavad teadmisi muusikaajaloo pop- ja afro- ameerika muusika stiiliperioodidest, žanritest, Eesti pärimusmuusikast, kaasaegsest muusikast muusikaelu arengust, tähtsamatest heliloojatest ja nende loomingust.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Puuduvad.

3. Õppesisu

3.1. POP MUUSIKA AJALUGU. Stiilid ja žanrid erinevatel ajastute popmuusikas.

3.2. AFRO-AMEERIKA MUUSIKA AJALUGU. Erinevad žanrid afro-ameerika muusikaloos.

3.3. PÄRIMUSMUUSIKA. Eesti rahvamuusika areng: laulud, pillilood ja tantsud.

3.4. KAASAJA MUUSIKA. Pärast 1950-ndaid heliloojad ja nende olulisemad teosed.

4. Õpitulemused

Õppija teab ja tunneb:

- pop- ja afroameerika muusikaloo üldisi arenguetappe;
- peamisi stiiliperioode ja nende tunnusjooni;
- tähtsamate žanrite ja vormide arengut;
- tähtsamaid esituskoosseise ja nende arengulugu;
- muusikaloo väljapaistvamaid heliloojaid ja nende loomingut;
- muusikaterminoloogiat;
- Eesti pärimusmuusikat;
- XX saj II poole ja XXI sajandi muusikat;

oskab:

- kasutada muusikaloolisi teadmisi praktilises muusikutegevuses;
- orienteeruda oma eriala repertuaaris;
- end muusikaga seonduvatel teemadel suuliselt ja kirjalikult väljendada.

5. Hindamine

Hinnatakse:

- muusikaloo stiiliperioodide tundmist ja neis orienteerumist,
- tähtsamate žanrite, esituskoosseisude ja muusikavormide tundmist,
- väljapaistvamate heliloojate, sh. kaasaja heliloojate ja nende loomingu tundmist,
- muusikaterminoloogia tundmist ja kasutamisoskust,
- üldmuusikalist silmaringi ja kuulamisõhust, sh analüütilist kuulamisõhust.

Hinne kujuneb 30% pop-muusikaloo ja 30% afro-ameerika muusikaloo, 20% pärimusmuusika, 20 % kaasaja muusika alastest teadmistest ja oskustest, mida hinnatakse protsessihindega.

ANSAMBLI- JA ORKESTRIMÄNG/BIG BAND

8 õn

T – 0 õn, PT – 8 õn

1. Eesmärk

Õpetusega taotletakse, et õppijad omandavad koosmängu oskused erinevate koosseisudega ansambelis või orkestris.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Orkestripillil mängu oskus baastasemel

3. Õppesisu

3.1. ANSAMBLIMÄNG. Erinevatele koosseisudele erinevates vormides ja stiilides ansamblirepertuaar.

3.2. KEELPILLIORKESTER. Keelpilliorkestri repertuaar. Pillipartiid. Koosmängu arendamine.

3.3. PUHKPILLIORKESTER. Puhkpilliorkestri repertuaar. Orkestripartiit. Koosmängu arendamine.

3.4. SÜMFOONIAORKESTER. Sümfooniaorkestri repertuaar. Koosmängu arendamine suures orkestrikoosseisus.

3.5. BIG BAND. Big-bandi repertuaar. Improvisatsiooni elemendid. Koosmängu arendamine.

4. Õpitulemused

Õppija teab ja tunneb:

- koosmängu spetsiifikat erinevates ansambli- ja orkestrikoosseisudes;
- erinevatele koosseisudele kirjutatud jõukohast enammängitavat repertuaari;
- erinevates koosmängu kollektiivides rakendatavat distsipliini;
- dirigendi žeste ja korraldusi;

oskab:

- korrektset mängida oma partiid;
- arvestada kollektiivi distsipliini;
- arvestada koosmängupartnereid;
- sulanduda rühma ja suurde orkestrisse;
- mängida vastavalt dirigendi ja rühmakontsertmeistri nõudmistele;
- käituda ja riietuda esinemisolukorras.

5.Hindamine

Hinnatakse:

- ansambli- ja orkestrispetsiifika tundmist;
- orkestridistsipliini tundmist;
- korrektset ja musikaalset oma partii esitamise oskust;
- koostöö oskust orkestripartneritega;
- rühma kontsertmeistri ja dirigendi nõudmiste täitmise oskust;
- mängija initsiatiivikust ja aktiivsust;
- esinemiskultuuri ja distsipliini muusikakollektiivis.

Moodulit hinnatakse protsessihinnatena, mis kujunevad oma partii korrektsest mänguoskusest, kollektiivis osalemise distsipliinist ja kollektiivi edukatest esinemistest erinevatel kontsertidel.

KAASAEGSE MUUSIKA ANSAMBEL

3 õn

T – 0,5õn , PT – 2,5 õn

1. Eesmärk

Õpetusega taotletakse, et õppijad omandavad elementaarsed teadmised ja oskused jõukohaste nüüdismuusika teoste esitamiseks, laieneb arusaamine muusikast.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Puuduvad.

3. Õppesisu

3.1. TÖÖ REPERTUAARIGA. Erinev kaasaegse muusika repertuaar. Muusikakuulamine. Jõukohaste muusikapalade mängimine sobivates koosseisudes.

3.2. NOTATSIOON. Graafiline. Proportsionaalne notatsioon, tekstipartituurid, laiendatud kõlavahendite noteerimine.

3.3. RÜTMIHARJUTUSED. Erinevad jõukohased rütmid.

4. Õpitulemused

Õppija teab ja tunneb:

- valitud näiteid nüüdismuusika repertuaarist;
- erinevaid notatsioonivõimalusi;

oskab:

- retsiteerida ja mängida keerukaid rütme;
- mängida jõukohast nüüdismuusika repertuaari ansamblis.

4. Hindamine

Hinnatakse:

- osalemist tööprotsessis;
- koostööoskust ansamblis;
- muusika esitust ansamblis.

Moodulit hinnatakse protsessihinnetega, kus arvestatakse ansamblimängu praktilist tegevust ja tulemust.

KUNSTID TÄNA

1 õn

T – 1 õn, PT – 0 õn

1. Eesmärk

Õpetusega taotletakse, et õppijad laiendaksid oma kultuurialast silmaringi, arendaks loovust ning omandaks teadmised põhilistest suundadest ja esteetikast, mis kasutusel erinevates kunstivaldkondades.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Puuduvad.

3. Õppesisu

3.1. KAASAEGNE TANTS. Erinevad suunad ja esteetika kaasaegse tantsu liikides.

3.2. VIDEOKUNST. Ideed ja vahendid ideede teostamiseks. Videokunsti vahendid ja vormid.

3.3. TEATRIKUNST. Kaasaegse teatrikunsti vormid, suhe kunsti ja inimese vahel.

3.4. ANIMAFILM. Animafilmi areng Eestis ja seos teiste kunstiliikidega.

3.5. KIRJANDUS. Kaasaegse kirjanduse liigid ja seos teiste kunstidega.

3.6. KUJUTAV KUNST. Erinevad kunstiliigid ja seos muusikaga.

4. Õpitulemused

Õppija teab ja tunneb:

- põhilisi suundi, probleeme ja esteetikat eri kunstiliikides;
- erinevaid vahendeid sarnaste ideede edasiarendamiseks;
- olulisemaid loojaid eesti erinevatel kunstialadel.

5. Hindamine

Hinnatakse:

- osalemist tööprotsessis;
- omandatud teadmisi eri kunstivaldkondadest.

Hinnatakse protsessihindegaga, millest 50% ulatuses moodustab essee erinevate kunstiliikide teemal.

SUGULUSPILL

2 õn

PT – 2 õn

1. Eesmärk

Õpetamisega taotletakse, et õppijad omandavad oma erialapilli suguluspillil mängu teoreetilised teadmised ja praktilised oskused, mis annavad lisaväärtust erialasele väljaõppele ja võimaldavad avardada võimalusi tööturul.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Puuduvad.

3. Õppesisu

3.1. TÖÖ TEHNİKAGA. Heliredelid, harjutused, etüüdid.

3.2. TÖÖ REPERTUAARIGA. Erinevad žanrid, stiilid ja vormid.

3.3. NOODILUGEMINE. (PRIMA VISTA). Töö võõra nooditekstiga.

4. Õpitulemused

Õppija teab ja tunneb:

- suguluspillil mängimise põhimõtteid, repertuaari;

algtasemel oskab:

- mängida suguluspillil heliredeleid, kolmkõlasid vastavalt oma võimetele;
- mängida erineva tehnikaga harjutusi ja etüüde;
- mängida eelnevalt ettevalmistatud erinevates žanrites, stiilides ja vormides repertuaari;
- ilma ettevalmistuseta lugeda lihtsamat võõrast nooditeksti.

5. Hindamine

Hinnatakse:

- õpilase individuaalset arengut;
- kunstilis-muusikalist eneseväljendusoskust;
- tehnilise teostuse korrektsust;
- teose tervikutunnetust.

Mooduli hinne kujuneb individuaalsest arengust ja ettevalmistatud tehniliste harjutuste ning palade omandamisest. Hinnatakse protsessihinnetega.

SAATEKLASS

3 õn

PT – 3 õn

1. Eesmärk

Õpetamisega taotletakse, et õppijad omandavad laulja ja instrumentalisti saatmise oskused.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Puuduvad.

3. Õppesisu

3.1 LAULJA JA/VÕI INSTRUMENTALISTI SAATMINE. Erinevates stiilides ja žanrites repertuaar. Saatepertuaari noodist lugemine ja transponeerimine.

4. Õpitulemused

Õppija teab ja tunneb:

- lihtsamat saateklassi repertuaari;

oskab:

- jälgida solisti;
- tunnetada vokaali;
- esitada erinevates stiilides saateklassi repertuaari;
- transponeerida lihtsamat saadet;
- saavutada kõlalist tasakaalu solistiga.

5. Hindamine

Hinnatakse:

- solisti jälgimise oskust;
- saateklassi repertuaari tundmist ja esitamise oskust;
- noodilugemise ja transponeerimise oskust;
- tehnilise teostuse korrektsust.

Mooduli hinne kujuneb tunnis kaasatöötamise aktiivsusest, partneriga ansamblitunnetusest. Hinnatakse protsessihinnetega.

KLAVERIANSAMBEL

2 õn

PT – 2 õn

1. Eesmärk

Õpetamisega taotletakse, et õppijad omandavad koosmänguoskuse neljal käel või kahel klaveril.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Puuduvad.

3. Õppesisu

3.1. ANSAMBLIMÄNG NELJAL KÄEL VÕI KAHEL KLAVERIL. Koosmängu arendamine partneriga.

3.2. ANSAMBLIMUUSIKA JA ANSAMBLILE SEATUD MUUSIKA. Erinev repertuaar.

4. Õpitulemused

Õppija teab ja tunneb:

- erinevates stiilides ansamblirepertuaari neljale käele ja kahele klaverile;
- pedaali kasutamise ja kõlakujunduse spetsiifikat;

oskab:

- mängida klaveriansambelis;
- esitada erinevat ansamblirepertuaari;
- saavutada kõlalist tasakaalu koostöös ansamblipartneriga.

5. Hindamine

Hinnatakse:

- koosmängu oskust;
- muusikalist eneseväljenduse oskust;
- tehnilise teostuse korrektsust.

Mooduli hinne kujuneb õpilase isiklikust arengust ja õppetunnist aktiivselt osavõtust. Hinnatakse protsessihinnetega.

KAMMERANSAMBEL

2 õn

PT- 2 õn

1. Eesmärk

Õpetamisega taotletakse, et õppijad omandavad koosmänguoskuse erinevates ansamblikoosseisudes.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Puuduvad.

3. Õppesisu

3.1 ERINEVAD INSTRUMENTIDE KOOSSEISUD. Töö erinevates stiilides repertuaariga. Koosmängu arendamine erinevate ansamblipartneritega.

4. Õpitulemused

Õppija teab ja tunneb:

- lihtsamat kammeransambli repertuaari;

oskab:

- mängida erinevate instrumendikoosseisudega ansamblites,
- esitada erinevates stiilides ansamblirepertuaari,
- saavutada kõlalist tasakaalu ansambelis.

5. Hindamine

Hinnatakse:

- koosmängu oskust erinevates instrumendikoosseisudes,
- muusikalist eneseväljenduse oskust,
- tehnilise teostuse korrektsust,
- vormitunnetust.

Hinne kujuneb aktiivsest kammeransambli tunnist osavõtust ning ansamblitunnetusest ning koostööst partneriga. Hinnatakse protsessihinnetega.

KOORIDIRIGEERIMINE

3 õn

PT – 3 õn

1. Eesmärk

Õpetamisega taotletakse, et õppijad omandavad teoreetilised teadmised ja praktilised oskused kooridirigeerimise alustest.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Puuduvad

3. Õppesisu

3.1. DIRIGEERIMISTEHNKA. Liht-, liit- ja segataktimõõdud. Auftakt. Häälepartiide Sissenäitamised. Artikulatsioon. Erinevad rütmid, dünaamika ja tempo.

3.2. ERINEVA KOOSSEISUGA KOORIREPERTUAAR. Erinevad hääleliigid kooris. Erinevates žanrites, vormides ja ajastutes koorirepertuaar. Saatega ja a capella koorilaul.

3.3. PARTITUURIMÄNG. Mänguline ja kuuldeline tutvumine esitatava teoste partituuriga klaveril või helikandjate kaasabil; erinevate häälepartiide kuuldeline valdamine. Dirigeeritavate kooriteoste vorm. Laulutekstid.

4. Õpitulemused

Õppija teab ja tunneb:

- dirigeerimisvõtteid liht-, liit- ja segataktimõõttudes;
- koorirepertuaari ja partituuri erinevatele koorikoosseisudele;

oskab:

- rakendada erinevaid dirigeerimisvõtteid;
- valida jõukohast repertuaari;
- valida ja külastada erinevaid koorikontserte, muusikaetendusi ja meistrkursuseid.

5. Hindamine

Hinnatakse:

- sobivate dirigeerimisvõtete valikut,
- jõukohase repertuaari tundmist.

Mooduli hinne kujuneb protsessihinnetest ja hindelisest arvestusest mooduli lõpus, kus õpilane dirigeerib 2 erinevas taktimõõdus kooriteost. Hinne kujuneb teose dirigeerimise tehniliste võtete valikust ja teostusest ning muusikalise terviku kujundamise oskusest klaveri juures 50% osakaaludena.

PILLIDE JA PARTITUURI TUNDMINE

4 õn

T - 3 õn, PT - 1 õn

1. Eesmärk

Õpetamisega taotletakse, et õppijad omandavad pillide tundmise ja partituuri lugemise alased teoreetilised teadmised ning praktilised oskused, mis on vajalikud professionaalseks tööks oma erialal.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Eelnevalt läbitud muusika elementaarteooria teema muusikateooria moodulist.

3. Õppesisu

3.1. PILLIDE TUNDMINE. Klassikalise sümfooniaorkestri instrumendid: pillide ehitus, ajalugu, registrilised iseärasused, dünaamilised võimalused, levinumad mänguvõtted, transpositsioonid. Pillide lavaline paiknemine eri koosseisudes.

3.2. PARTITUURI LUGEMINE. Partituuri ülesehitus. Erinevad pillide koosseisud, stiilid ja žanrid. Partituuri kõlalise realiseerimise moodused elavas ettekandes ja helisalvestamisel, nende erinevused.

4. Õpitulemused

Õppija teab ja tunneb:

- klassikalise orkestri pillide ajalugu, ehitust, häälestust, registrilisi ja tämbrilisi iseärasusi, dünaamilisi võimalusi, enamkasutatavaid mänguvõtteid;
- üldkasutatavat muusikalist terminoloogiat;
- eri stiilides ja žanrites muusikat;

oskab:

- orienteeruda partituuris ja üksikpartiides;
- eristada koosseise, stiile ja žanreid.

5. Hindamine

Hinnatakse:

- pillide tundmise oskust;
- partituuri tundmise oskust;
- muusikastiilide ja žanrite tundmist.

Mooduli hinne kujuneb 50% pillide tundmise kirjaliku testist ja 50% partituuri tundmise ja lugemise oskusest. Hinnatakse protsessihinnetega.

ARRANŽEERIMINE

3 õn

PT – 3 õn

1. Eesmärk

Õpetusega taotletakse, et õppijad omandavad teadmised ja oskused saatefaktuuri kujundamisest,

reharmoniseerimisest ja lihtsamate seadete koostamise oskused.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Puuduvad.

3. Õppesisu

3.1. ARRANŽEERIMINE. Saatefaktuuri kujundamine, reharmoniseerimine, taustameloodia komponeerimine, transponeerimine. Lihtsama pala seadmine solistile või väikesele koosseisule.

3.2. TRANSKRIPTSIOON. Rock, pop ja jazzpalade transkriptsioon (noodistamine helindi järgi), soolode transkriptsioon.

4. Õpitulemused

Õppija teab ja tunneb:

- reharmoniseerimise võtteid;
- orkestripillide ulatust, häälestust;

oskab:

- reharmoniseerida lihtsamaid palu;
- seada lihtsamaid muusikateoseid erinevatele koosseisudele;
- kirjutada nooti (transkribeerida) ansambli koosseisule helindi järgi lihtsamast pop, rock või jazzpalast;
- kirjutada helindilt maha (transkribeerida) lihtsam soolo;
- laulda transkribeeritud soolosisid.

NOODIGRAAFIKA

1 õn

PT - 1 õn

1. Eesmärk

Õpetusega taotletakse, et õppijad saavad teadmisi ja oskusi enamkasutatavatest noodigraafika programmide võimalustest ning esmase oskuse nende kasutamisel oma edaspidises muusikapraktikas.

2. Nõudmised mooduli alustamiseks

Puuduvad.

3. Õppesisu

3.1. NOODIGRAAFIKAPROGRAMMID. Enamkasutatavad noodigraafika programmid: ülevaade, võimalused, erinevused ja sarnasused.

4. Õpitulemused

Õppija teab ja tunneb:

- arvutikasutuse põhialuseid;
- noodigraafikaprogramme;

oskab:

- sisestada noote arvutiklaviatuuri või MIDI –süntesaatori abil;

- praktiliselt kasutada noodigraafika programme (lühikäsud, kiirendavad võtted, kopeerimine, transponeerimine, kujundusvõtted, üksikpartiide partituurist eraldamine).

5. Hindamine

Hinnatakse:

- enamkasutatavate muusikaprogrammide tundmise ja kasutamise oskust.

Hinne kujuneb noodigraafika programmide kasutamisest praktiliste tööde teostamisest. Hinnatakse protsessihinnetega.

INSTRUMENDIÕPETUSE PRAKTIKA

2 õn

T- 0, PT – 2 õn

1. Eesmärk

Õpetamisega taotletakse, et õppijad omandavad praktilised kogemused pilli õpetamisel algaja õpilasega ning täiendavad või süvendavad oma teoreetilisi teadmisi praktiliste oskustega, mis täiendavad õppija spetsialiseerumist.

2. Nõudmised mooduli alustamiseks

Eelnevalt läbitud pillimängu ja pilliõpetamise metoodilised alused.

3. Õppesisu

3.1. INSTRUMENDIÕPETUSE PRAKTIKA. Õpilaskandidaadi valik. Pilli valik ja asend.

Algtaseme repertuaar ja tehnilised harjutused. Õppetunni ülesehitus. Praktilise õppe läbiviimine algajale.

4. Õpitulemused

Õppija teab ja tunneb:

- algõpetuse metoodilisi aluseid;
- algtaseme repertuaari ja tehnilisi harjutusi;

oskab:

- valida õpilast ja temale sobivat pilli;
- üles ehitada õppetundi algajaga;
- viia läbi pilliõpetust algajale õppijale.

5. Hindamine

Hinnatakse:

- õpilasele jõukohase pilli ja repertuaari valimise oskust;
- õpilase individuaalse eripära arvestamist;
- tunni praktilise läbiviimise oskust.

Hinnatakse protsessihinnetega. Hinne kujuneb erinevate metoodiliste võtete kasutamise tulemustest ning lõpeb õpilase esinemisega avalikul kontserdil.

HELINDUSE ALUSED

2 õn

T – 0,5 õn, PT – 1,5 õn

1. Eesmärk

Õpetusega taotletakse, et õppijad teavad ja tunnevad helinduse ja heli tehnoloogia aluseid ning oskavad oma ettekannet kuulata ja salvestada.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Puuduvad.

3. Õppesisu

3.1. HELINDUSE PÕHIALUSED. Helikeskkond. Levi seaduspärasused. Inimhääle ja instrumentide väljendusvahendid.

3.2. HELITEHNOLOOGIA ALUSED. Analoog- ja digitaaltehnik. Komprimeerimistehnika (*Bit Reduction*). Helisignaalide ühendamistehnika ja -standardid. Mikrofonitehnika. Mikseritehnika. Kõlari- ja kuularitehnika. Salvestamistehnika. Helindamiskeskonnad ja tingimused. *MIDI*-tehnika. Monofoonia, stereofoonia ja mitmekanaliline heliedastus. *Surround Sound*-tehnika.

4. Õpitulemused

Õppija teab ja tunneb:

- helinduse põhialuseid;
- võõrkeelset erialast terminoloogiat;
- helitehnoloogia aluseid;
- enamlevinud helindamisaparatuuri ning –tarkvara;
- heli muundamise/konverteerimise võimalusi;

oskab:

- komplekteerida stuudio ja *live*-helindamise aparatuuri ning helindada;
- valida ja kasutada aparatuuri vastavalt helindamiskeskonnale.

5. Hindamine

Hinnatakse:

- helindustehnika ja -tehnoloogia tundmist ja kasutamisoskust;
- stuudio ja *live*-helindamise aparatuuri komplekteerimis- ja ühendamisoskust.

Moodulis hinnatakse situatsiooniülesannete täitmist. Mooduli hinne kujuneb protsessihinnetest.

LAVALISE MEISTERLIKKUSE ALUSED

6 õn

T –2 õn, PT –4õn

1. Eesmärk

Õpetamisega taotletakse, et õppijad omandavad lavakõne, lavalise liikumise ja tantsu ning näitlejameisterlikkuse alused.

2. Mooduli alustamise tingimused

Puuduvad.

3. Õppesisu

3.1. LAVAKÕNE ALUSED. Artikulatsioon, diktsioon, kõneteksti analüüs, kõneharjutused ja – etüüdid.

3.2. LAVALISE LIIKUMISE JA TANTSU ALUSED. Ajaloolise-, klassikalise-karakteritantsu alused. Steeptantsu alused, modern-, jazz ja nüüdistantsu alused. Rahvatants. Improvisatsiooni põhimõtete tutvustamine. Koordinatsiooni- ja rütmide arendamine.

3.3. NÄITLEJAMEISTERLIKKUS. Psühholoogiline ettevalmistus. Füüsilise sidumine psüühikaga. Etüüdid. Lavaline partnerlus ja suhtlemine.

3.4. ISESEISVA TÖÖ OSKUSE ARENDAMINE. Töö tekstidega, kõneharjutused. Tantsusammud ja harjutused. Muusikaetenduste külastamine ja analüüs.

4. Õpitulemused.

Õppija teab ja tunneb:

- sõnakasutuse põhimõtteid;
- erinevate ajastute tantsustiile ja nende erinevusi;
- psühholoogilise ettevalmistuse põhimõtteid;

oskab:

- rakendada kõnetehnika aluseid (diktsioon ja artikulatsioon);
- analüüsida teksti;
- rakendada teoreetilisi teadmisi praktiliste kõneharjutuste läbiviimisel;
- liikuda vastavalt muusikale ja luua tantsuetüüde erinevates stiilides;
- suhelda laval;
- esitada erinevaid lavalisi etüüde.

5. Hindamine

Hinnatakse:

- diktsiooni ja artikulatsiooni;
- teksti mõtte edasiandmise oskust;
- erinevate ajastute tantsustiilide tundmist;
- lavalise liikumise oskust;
- partneritega suhtlemise oskust;
- lavaliste etüüdide esitamise oskust.

Moodulit hinnatakse protsessihinnetega. Teemad 3.1- 3.3 moodustavad igäüks 30% mooduli koondhindest, teema 3.4 – annab (lisa)väärtust mooduli koondhinde lõpikul kujundamisel.

19.-20. SAJANDI VIRTUOOSREPERTUAARI ERITEHNIKA KEELPILLIDELE (poogenpillidele)

3 õn

T – 0 õn, PT – 3 õn

1. Eesmärk

Õpetamisega taotletakse, et õppijad omandavad oma erialapillil virtuoosrepertuaari mängimiseks vajalikud tehnilised erivõtted ja praktilised oskused nende rakendamiseks esinemistingimustes, avardades võimalust toime tulla ka tänapäeva autorite heliteostega.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Puuduvad

3. Õppesisu

3.1. TÖÖ ERITEHNIKAGA. Harjutused, etüüdid, heliread

3.2. TÖÖ REPERTUAARIGA. Erinevad vormid, autorid ja nende helikeel.

4. Õpitulemused

Õppija teab ja tunneb:

- virtuoosrepertuaari omandamiseks vajalikku eritehnikat;
- oskab:
- mängida eelnevalt ettevalmistatud virtuoosset repertuaari.

5. Hindamine

Hinnatakse:

- õpilase individuaalset arengut;
- tehnilise teostuse korrektsust;
- kunstilis-muusikalist eneseväljendusoskust;
- esinemistingimustes õpitu realiseerimist.

Mooduli hinne kujuneb individuaalse arengu ja õpitu omandamise põhjal. Hinnatakse hindelise arvestusega.

LIIKUMINE

4 õn

PT – 4 õn

1. Eesmärk

Õpetusega taotletakse, et õpilane arendab oma kehalist toonust ja koordineerimist läbi erinevate tantsustiilide - klassikalise-, rahva-, karakter-, ajaloolise- ja loovtantsus.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Puuduvad.

3. Õppesisu

3.1. KLASSIKALISE TANTSU ALUSED. Tegevus on suunatud “kehatunnetuse” leidmisele – inimene kui tervik. Füüsilise kontsentratsiooni saavutamine. Keha liinide väljakujunemine, liikumise graatsilisuse saavutamine. Harjutamine: kõndimine ja orientatsioon ruumis, kontaktide loomine, parter ja keskel. Hüpped, diagonaalid. Harjutused keskel ja tugipuu juures.

3.2. TANTSUELEMENDID. Eri lihasgruppe koormavad harjutused (kõhu-, selja-, jala-, kätelihased). Contraction - reliase, painutamine (rullimine alla-ülesse).

3.3. KARAKTERTANTSU ALUSED. Tantsuetüüdid ja modern-jazz stiil. Nüüdistantsu

põhimõtted. Improvisatsiooni põhimõtted.

3.4. EESTI TANTSU ALUSED. Eesti rahvatantsu elemendid.

3.5. AJALOOLISE TANTSU ALUSED. Tutvumine ajalooliste tantsudega ja õpilastes stiili tunnetuse ja aristokraatlikkuse kasvatamine.

4. Õpitulemused

Õppija teab ja tunneb:

- klassikalise tantsu elemente ja liikumise põhimõtteid;
- karakter- ja nüüdistantsu erisusi ja elemente;
- eesti rahvatantsu elemente ja liikumist;
- ajaloolise tantsu elemente ja stiilivõtteid;

oskab:

- võtta kätehoiakuid, poose ja liikuda erinevates stiilides tantsunumbrites;
- esitada klassikalise tantsu etüüde;
- esitada karaktertantsu elemente, improviseerida;
- esitada vähemalt ühe eesti rahvatantsu.

5. Hindamine

Hinnatakse:

- erinevate tantsustiilide tundmist;
- klassikalise, karaktertantsu ja eesti tantsu elementide esitamist etüüdidena või tantsuna.

Hinnatakse protsessihinnetega, mis kujunevad õpilase aktiivsest tunnist osavõtust ja ülesannete täitmise korrektsusest erinevate tantsustiilide sooritamisel.

PRAKTIKAJUHEND

1. Praktika eesmärk

Õpilase oskuste rakendamine reaalses töösituatsioonis, mis toetab isiksuse tasakaalustatud arengut, suunab edaspidisele elukestvale õppele ja soodustab toimetulekut oma erialal. Kinnistab koolis õpitud teoreetilisi oskusi.

2. Praktika maht

On määratletud õppekava peatükis nr 4 „Õppekava struktuur ja maht” erialade õppekavade praktika moodulis.

Praktika maht kõigil erialadel on 30 õppenädalat/ 1200 tundi

3. Praktika liigid

Õppekavadest lähtuvalt on igale erialale välja töötatud praktikaliigid ja määratud nende maht 3- ja 4-aastastes õppekavades.

4. Praktika arvestus

4.1 Igale erialale seatakse sisse praktikapäevik, kuhu praktikajuhendaja (erialaõpetaja, kontsertmeister, vastava praktikaaine juhendaja) kannab sisse tarifitseeritud praktikatunnid.

4.2 Esinemispraktika arvestuseks täidab õpilane esinemispraktika tabelit, mille esitab 1x semestris osakonnajuhatajale

4.3 Arvestust praktika läbimise kohta peetakse praktikapäeviku, õpinguraamatu ja esinemispraktika puhul õpilase portfolio (sisaldab kontserdikavu, kontserdipäevikut, retsensioone vms) aruannete alusel personaalselt.

4.4 Praktika tulemused kogutakse kokku praktika andmebaasi.

5. Praktika dokumendid

5.1 Erialade praktikapäevik

5.2 Õpilase õpinguraamatu praktika osa

5.3 Õpilase praktikaarvestuse leht (sh portfolio, kontsertide päevik vms)

5.4 Praktika andmebaas

5.5 Praktikaleping

5.6 Praktika aruanne

6. Praktika hindamine

6.1 Praktikat hinnatakse õppeaasta lõpus 1 koondhindegaga

6.2 Koondhinde kujunemisel võetakse aluseks iga praktikaliigi protsentuaalset osakaalu

vastavalt erialale (vt lisa), praktika aruannet, esinemispraktika arvestuse tabelit, portfoliot jt ning praktikajuhi tagasisidet

6.3 Soovitatav on hinnata kõiki praktikaliike eraldi sh esinemispraktikat 1x semestris hindelise arvestusena

7. Praktikaprotsessis osalejate ja läbiviimise eest vastutavate isikute tegevused:

7.1. Õpilane

7.1.1 Osaleb õppekavas ettenähtud mahus praktilises tegevuses

7.1.2 Fikseerib kirjalikult süstemaatiliselt õpinguraamatusse praktikaga seonduva (kõik praktikaliigid, milles osaleb)

7.1.3 Täidab regulaarselt praktika arvestuse tabelit, mille esitab semestri lõpus osakonnajuhatajale

7.1.4 Peab esinemispraktika osas lisaks praktikaarvestuse tabelile portfoliot, mis sisaldab kavu, retsensioone jm esinemisega seonduvat, mida arvestatakse hindamisel

7.1.5 Omab õigust saada regulaarselt praktika-alast infot.

7.2 Praktikajuhendaja (erialaõpetaja, kontsertmeister jt)

7.2.1 Iga õpetaja, kellele on koormusesse planeeritud praktika juhendamine on kohustatud korraldama vastavat praktikat:

7.2.1.1 Planeerib praktika esinemispraktika vähemalt semestriks ette

7.2.1.2 Annab aphišinfo vähemalt 10 päeva ette praktikajuhile

7.2.1.3 Koostab ja paljundab kontserdikavad

7.2.1.4 Vastutab kogu praktika toimumise (sh vajadusel video, foto, audiosalvestuse) eest

7.2.1.5 Annab praktikast praktikajuhile infot pressiteate vm meediakajastuse jaoks

7.2.2 Juhendab ja nõustab õpilast praktikaprotsessis

7.2.3 Täidab eriala praktikapäevikut, kuhu märgib sisse tarifitseeritud praktikatunnid

7.2.4 Osaleb osakonna esinemispraktikate hindamisel 1 x semestris ja koondhinde hindamisel 1 x aastas lähtuvalt väljatöötatud hindamispõhimõtetele

7.3 Osakonnajuhataja

7.3.1 planeerib osakonna praktikaalast tegevust praktikajuhendajatega semestri ja suuremad ettevõtmised õppeaasta kaupa.

7.3.2 iga kuu 10. päeval esitab praktikajuhile vajadusel täiendava või muutunud kontserdiinfo

7.3.3 esitab osakonna tööplaani juhtkonnale 2x aastas

7.3.4 omab ülevaadet oma osakonna praktika-alasest tegevusest

7.3.5 jälgib õpilaste praktilist osalemist

7.3.6 kogub 1 x semestris kokku osakonna õpilaste esinemispraktika aruanded

7.3.7 korraldab koostöös praktikajuhendajatega osakonna esinemispraktikate hindamisel 1 x semestris ja koondhinde hindamisel 1 x aastas lähtuvalt väljatöötatud hindamispõhimõtetele

7.4 Praktikajuht

7.4.1 Kujundab, paljundab ja levitab kontsertide aphišid.

7.4.2 Teavitab avalikkust kontsertide osas.

- 7.4.3 Suhtleb praktikabaasidega (sh praktikabaaside broneeringud, esinemistingimused, lepingud).
- 7.4.4 Korraldab praktikaalast sisekommunikatsiooni koolis.
- 7.4.5 Omab ülevaadet kogu kooli õpilaste praktika-alasest tegevusest.
- 7.4.6 Vastutab õpilaste praktika-arvestuse eest koolis (sh koondab esinemispraktika arvestuse).
- 7.4.7 Vastavalt vajadusele informeerib kooli, praktikabaasi ja avalikkust praktikaga seonduvast.
- 7.4.8 1x aastas esitab koolinõukogule praktikaaruande.

7.5 Majandusjuht

- 7.5.1 Koostöös praktikajuhendajatega korraldab praktika toimumiseks vajamineva transpordi.
- 7.5.2 Annab välja praktikajuhendajale praktilisel vajaminevat tehnikat.

7.6 Praktikabaasipoolse juhendaja kohustused:

- 7.6.1 Praktikabaasipoolne juhendaja on praktikabaasi poolt määratud vastava ettevalmistuse saanud spetsialist.
- 7.6.2 Tutvub õppija praktika üldeesmärkide ja õppija individuaalsete praktikaeesmärkidega
- 7.6.3 Annab õppijale pidevalt arendavaid hinnanguid tema tegevuse kohta terve õppepraktika jooksul
- 7.6.4 Informeerib jooksvalt õppepraktika koolipoolset juhendajat õppepraktika kulgemisest ja tekkinud probleemidest
- 7.6.5 Annab praktika sooritamisele vormikohase kirjaliku hinnangu.

Lisa 2

Lõpueksami läbiviimise juhend

1. Üldsätted

- 1.1. Käesolev juhend sätestab eksamikomisjoni moodustamise ja töö ning lõpueksami läbiviimise korralduse ning hindamiskriteeriumid.

- 1.2. Eksamikomisjoni töö eesmärgiks on kontrollida õppija teadmiste ja oskuste taseme vastavust antud eriala õppekavast tulenevatele nõuetele.
- 1.3. Lõpueksamit on võimalik ühitada kutseeksamiga, lähtudes erialavaldkonna kutsekvalifikatsioonieksami nõuetest.

2. Eksamikomisjoni töökord

- 2.1. Eksamikomisjoni moodustab kooli direktor käskkirjaga.
- 2.2. Eksamikomisjon on vähemalt kolmeliikmeline.
- 2.3. Eksamikomisjoni tööd juhib komisjoni esimees, kes on kõrgema muusikaõppeasutuse vastava valdkonna, kutseliidu või tööandja esindaja.
- 2.4. Eksamikomisjoni liikmed on erialavaldkonna pedagoogid.
- 2.5. Vaidlusalustes olukordades on eksamikomisjoni esimehel topelthinde õigus.

3. Lõpueksami läbiviimine

- 3.1. Lõpueksamid viiakse läbi erialale sobivas vormis kooli poolt määratud ajal.
- 3.2. Lõpueksami sooritamise nõuded määrab kooli õppekava ja läbiviimise korra kooli õppekorralduse eeskiri.

4. Lõpueksami hindamise kriteeriumid

- 4.1. Lõpueksamit hinnatakse vastavalt Haridus- ja Teadusministeeriumi poolt kutseõppele kehtestatud hindamiskriteeriumitele.

5. Lisasätted

- 5.1. Lõpueksami ebaõnnestumise korral on korduseksamit võimalik samalksamiperioodil üritada üks kord.
- 5.2. Lõpueksami aega saab muuta mõjuvatel põhjustel kooli juhtkonna loal.

Lisa 3

Õppemateriaalse baasi iseloomustus

Koolis on õppijaile kasutamiseks alljärgnevad õppematerjalid ja -tehnilised vahendid:

1. Klaverid
2. Audio- ja videovahendid
3. Fonoteek
4. Esitlusvahendid (grafo- ja dataprojektor, sülearvuti)
6. Noodid, õpikud, videod

Õppekava koostajad

Raili Sule – muusikateooria osakonna juhataja, pedagoog- metoodik,

Alo Põldmäe – kompositsiooni eriala kutseõpetaja, helilooja

Timo Steiner – helilooja,

Kaie Kant – muusikateooria ainekomisjoni juhataja, vanemkutseõpetaja,

Maire Nagla – üldklaveri osakonna juhataja, vanemkutseõpetaja,

Tiit Juurikas - arvutikasutusprogrammide, pillide tundmise ja arranžeerimise ainete kutseõpetaja

Tiina Keel - õppejuht